

3 Aruba

Aruba heeft eerste
airporthotel en business
center

6 Economie

IMF negatiever over groei
economie Nederland

9 Wereld

Boerenprotest legt
Den Haag lam

12 Sport

Canada stunt tegen
de VS in Nations League

Politici voeren verschillende redenen aan voor schorsing Serlimar-debat

ORANJESTAD — De openbare vergadering voor de aanpassing van de Serlimar-wet werd gisteravond geschorst tot nader order. Volgens welingelichte bronnen zou er geen sprake zijn van een consensus binnen de coalitie voor het steunen van de wetsaanpassing. Volgens Milieu-minister Otmar Oduber (POR) heeft de schorsing te maken met de voorbereidingen op een nog in te dienen amendement. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) zegt echter dat zij de schorsing heeft aangevraagd vanwege de trage duur van het debat.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Na ruim tien uur, waarin Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) het debat veelvuldig en voor lange tijd schorste vanwege blijkbaar technische storingen in de uitzending, werd het debat kort na zeven uur 's avonds abrupt geschorst. Betrouwbare bronnen verklaarden gisteravond aan de *Amigoe* dat meerdere Statenleden van de coalitie MEP/POR/RED zich niet in de nieuwe wet konden vinden en dat de partijleiders van de coalitie anderhalf uur lang in de bibliotheek van het parlement zouden hebben gebivakkeerd om eruit te komen. Milieu-minister Otmar Oduber zou daarnaast zelfs fractieleden van oppositiepartij AVP een voor een persoonlijk hebben benaderd met het verzoek zijn wet alsnog te steunen.

Het duurde te lang

Kort na het schorsen van het debat verklaarde premier Evelyn Wever-Croes aan nieuwsportal *Noticia Cla* dat het debat op haar verzoek werd geschorst, omdat van de twintig sprekers die

op de rol stonden er slechts vijf of zes hebben gesproken gedurende de hele dag. Het debat zou toch niet die avond worden afgerond en de lengte had al een effect op het gedrag van mensen in de publiekstribune, aldus de premier, die verder bezwoer dat er geen sprake was van een conflict binnen de coalitie. Het voor vandaag geplande debat over de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft) werd ook geschorst, bevestigde Wever-Croes. Reden daarvoor was de opening van het nieuwe hotel naast de luchthaven dat rond hetzelfde tijdstip zou plaatsvinden. Op vragen van de *Amigoe* gaf de premier vanochtend geen antwoord.

Amendement

De *Amigoe* heeft vanochtend tevergeefs contact gezocht met Statenvoorzitter Ady Thijsen, RED-leider Ricardo Croes en alle fractieleiders. Wie wel van zich liet horen was Milieu-minister Otmar Oduber. "Voor zover ik weet is de openbare vergadering geschorst in verband met een amendement dat ingediend zou worden. Dat amendement moet worden afge-

stemd met de regering en de Directie Wetgeving heeft tijd nodig om het juridisch goed in elkaar te laten steken", verklaart de minister aan de *Amigoe*. De bewindsman zegt te verwachten dat het Serlimar-debat rond eind van de week of begin volgende week wordt hervat. "Dat is wat ik weet. Andere berichten kan ik niet bevestigen." Het amendement bevat veel punten die ook al tijdens het debat naar voren waren gebracht door onder anderen minister Oduber zelf, zoals het schrappen van de plannen voor een incinerator. "Daar gaat het debat namelijk niet om." Verder zijn volgens de minister het invoeren van een vaste halfjaarlijkse reportage door Serlimar aan het parlement en een 'ijkpunt' na drie jaar waarin de wet nogmaals wordt herzien in het amendement inbegrepen. Oduber bevestigt dat hij meerdere keren met de premier en de leider van RED apart heeft vergaderd tijdens het debat. Dit zou echter in het kader zijn van het amendement. "We zitten op een lijn als het gaat om de nota's van wijziging en de amendementen. Hoe iedereen uiteindelijk gaat stemmen kan ik echter niet zeggen", aldus Oduber, die tevens bevestigt dat hij ook de oppositieleden heeft geprobeerd over te halen. "Ik heb met iedereen gesproken om steun te krijgen bij een oplossing voor Parkietenbos en dat Serlimar op eigen benen kan staan", aldus Oduber.

Luchthaventerminal preventief geëvacueerd

Foto: Guus Weirags

ORANJESTAD — Op luchthaven Reina Beatrix werd vanochtend rond half tien een preventieve evacuatie van de aankomst-terminal uitgevoerd. Reden voor de evacuatie was een explosie bij de noodstroomvoeding, het UPS-systeem in het communicatiecentrum. Luchthavenwoordvoerder Hendrik Croes legt uit dat zij om negen uur 's ochtends een probleem opmerkten bij de beveiligingscamera's van de luchthaven. Toen medewerkers daarnaar gingen kijken werd het UPS-systeem aangetast, dit veroorzaakte een explosie waardoor mogelijk giftige gassen vrijkwamen. De brandweer werd gelijk ingeschakeld om de situatie aan te pakken en te evalueren of het nodig zou zijn het UPS-systeem te verwijderen. De gassen kwamen in het koelingssysteem van het vliegveld terecht en als preventieve maatregel gaf de brandweer de opdracht iedereen in de aankomsthal te evacueren. Een ambulance was ook ter plekke om eventuele medewerkers te helpen die klachten hadden. Vluchten konden worden uitgevoerd, maar aankomende passagiers van Divi-Air konden op dat moment nog niet uitstappen. Een kwartier later konden alle medewerkers weer naar binnen, aldus de woordvoerder van Aruba Airport Authority.

Meer migranten naar Europa in september

WARSCHAU — Ruim 17.200 migranten kwamen in september illegaal de EU binnen, een stijging van 14 procent vergeleken met een maand eerder. Op de Griekse eilanden in de Egeïsche zee nam het aantal toe tot meer dan 11.500, meldt de Europese grens- en kustwacht Frontex.

In het westelijk deel van de Middellandse Zee bij Spanje was in september sprake van een stijging van 12 procent, tot 2400. Het ging vooral

om Afrikanen. De aantallen dit jaar zijn echter maar de helft van die in 2018. Op de route richting Italië ging het om 2280 migranten, 16 pro-

cent meer dan in augustus. In de eerste negen maanden werden daar 9700 mensen ontdekt, een ruime halvering vergeleken met een jaar eerder. Het betrof vooral Tunesiërs en Sudanese. Op de westelijke Balkan staken 450 personen illegaal een grens over. Daar werden in het eerste driekwart van het jaar ruim 7300 migranten ontdekt, een

stijging van 80 procent. Hier ging het voor meer dan de helft om Afghanen. Ondanks een stijgende trend in de afgelopen maanden in de EU was het totale aantal ontdekte migranten in de eerste drie kwartalen met 88.200 een vijfde lager dan in dezelfde periode in 2018. Griekenland zag een stijging van 22 procent tot ruim 50.000.

'Syrische militairen gedood in grensgebied'

Foto: AFP

Bij de Syrische stad Ras al-Ain, dat aan de grens met Turkije ligt, waren zware gevechten gaande.

DAMASCUS — Zeker twee militairen van het Syrische regeringsleger zijn om het leven gekomen bij de strijd in de buurt van de Turkse grens. Daar ondersteunen troepen van de Syrische leider Bashar al-Assad de Syrisch-Koerdische militie die strijd leveren met het Turkse leger.

De dood van de militairen wordt gemeld door het Syrisch Observatorium voor de Mensenrechten. Hun positie bij de plaats Ain Issa zou zijn geraakt door een explosie. Het in Groot-Brittannië gevestigde Observatorium, dat zich baseert op lokale bronnen, spreekt over zware gevechten bij de strategische snelweg

M4 in het gebied. Troepen van Assad hebben inmiddels posities ingenomen in het gebied dat jarenlang in handen was van Syrische Koerden. Er zijn regeringstroepen naar plaatsen gestuurd als Manbij, Ain Issa en Tabqa. De Russische staatstelevisie bericht dat het Syrische leger ook bases heeft overge-

nomen die voorheen werden gebruikt door Amerikaanse troepen. Die werkten met de Koerden samen in de strijd tegen terreurgroep IS. Er zijn vandaag ook nog zware gevechten gaande bij de stad Ras al-Ain, dat aan de grens met Turkije ligt. Daar hebben Syrisch-Koerdische strijders tot dusver stand weten te houden. De Turkse strijdkrachten zouden de stad 's nachts zwaar onder vuur hebben genomen en luchtaanvallen hebben uitgevoerd.

Regering Italië eens over begroting

ROME — De Italiaanse regering heeft vanochtend vroeg een conceptbegroting voor 2020 aangenomen.

Die voorziet in belastingverlagingen voor middeninkomens en maatregelen tegen belastingontwijking, zeggen regeringsfunctionarissen. Het begrotingstekort zou uitkomen op 2,2 procent van het bruto binnenlands product. Het begrotingsplan is goedgekeurd op een kabinetsbijeenkomst. Het wordt nu naar de Europese Commissie in Brussel gestuurd. Later moet ook het Italiaanse parlement nog groen licht geven. Italië, de derde economie van de eurozone, kampt met een grote schuldenlast.

Democraten eensgezind over impeachment Trump

COLUMBUS — Alle twaalf presidentskandidaten van de Democratische Partij hebben zich achter hun partijgenoten in het Huis van Afgevaardigden geschaard in het voornemen tot een afzettingprocedure tegen president Donald Trump.

Aan het begin van het vierde Democratische presidentsdebat in de staat Ohio spraken alle twaalf kandidaten hun steun uit voor impeachment. Een krappe maar groeiende meerderheid van de Amerikanen is ook voorstander van het afzetten van Trump. Volgens een poll van de Trump-gezinde nieuwswazer *Fox News* is 51 procent nu voor het verwijderen van de president. De meeste aandacht tijdens het drie uur durende debat ging uit naar de drie koplopers in de

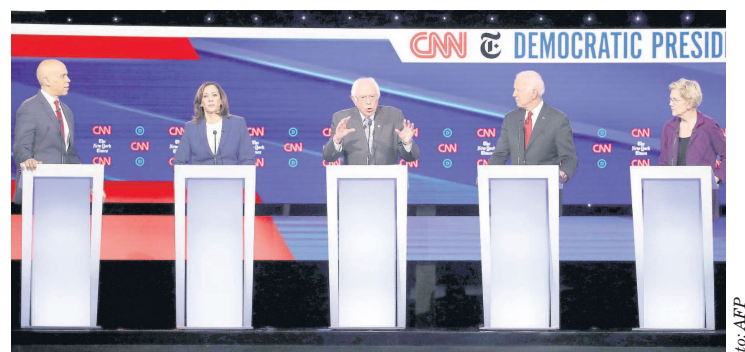

Foto: AFP

Het vierde Democratische presidentsdebat gisteravond werd georganiseerd door CNN en The New York Times.

peilingen, Joe Biden, Elisabeth Warren en Bernie Sanders, die na een hartaanval weer campagne voert en fel van zich afbeet om te bewijzen dat hij fit is. Warren, die steeds beter scoort in de peilingen, was het meest aan het woord van alle kandidaten en lag van alle kanten onder vuur. Ze wist de meeste kritische vragen van

haar partijgenoten te pareren en werd niet in grote problemen gebracht. Op sociale media kwam zware kritiek op de organisatoren van het debat *CNN* en *The New York Times*. "Geen enkele vraag over de klimaatcrisis", was een veelgehoord kritiekpunt van onder meer Kamala Harris, deelnemster aan het debat.

Genie bouwt oefenfaciliteiten en uitkijktoren

ORANJESTAD — Genisten zijn de bouwvakkers van Defensie, zij zorgen voor alle mogelijke constructies ten dienste van het leger. De afdeling genie moet uiteraard ook oefenen en waterbouwkundige genisten gaan daarom aan de slag op Aruba en Curaçao. De activiteit valt binnen de oefening Caribbean Pontonnier en de opdracht moet binnen een maand voltooid zijn. Negentig militairen van de 105e Geniecompagnie waterbouw maken op Curaçao een uitkijktoren voor het Christoffelpark en een oefenfaciliteit met containers op oefenterrein Wacawacaw, waar militairen onder meer zoekacties binnen bebouwd gebied kunnen oefenen. Op Aruba wordt een militair gebouw aangelegd bij Marinierskazerne Savaneta. Door de open constructie aan de bovenzijde van het gebouw kunnen de instructeurs goed volgen welke stappen militairen in training zetten. Voor de bouw op de oefenlocaties zijn containers en (zwaar) bouw materiaal nodig. Dit wordt over de openbare wegen vervoerd. Defensie laat via een persbericht weten dat hierbij rekening wordt gehouden met de spijtsijden in verband met overlast.

CENTRALE BANK VAN ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 18 lid 3 en artikel 21 lid 1 van de Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 nr. 13) (Ltt) maakt de Centrale Bank van Aruba (CBA) hierbij bekend dat zij bij beschikking d.d. 16 augustus 2019 de aan SGG Management (Aruba) N.V. ex artikel 4 lid 1 van de Ltt verleende vergunning om hier te lande het bedrijf van trustkantoor uit te oefenen op verzoek van SGG Management (Aruba) N.V. heeft ingetrokken en dat - ingevolge artikel 20 lid 3 van de Ltt - per 15 oktober 2019 de inschrijving van SGG Management (Aruba) N.V. in het door de CBA gehouden register van vergunning houdende trustkantoren werd doorgehaald.

Oranjestad, 15 oktober 2019

CENTRALE BANK VAN ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 4 lid 2 van het Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars (AB 2014 no. 6) (Lta) juncto artikel 9 lid 1 onderdeel a van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 nr. 82) (Ltv) maakt de Centrale Bank van Aruba (CBA) hierbij bekend dat zij bij beschikking d.d. 16 augustus 2019 de aan Nos Seguro N.V. ex artikel 2 lid 1 van de Lta verleende vergunning om hier te lande als assurantiebedrijf op te treden op verzoek van Nos Seguro N.V. heeft ingetrokken en dat - ingevolge artikel 21 lid 3 van de Lta - per 15 oktober 2019 de inschrijving van Nos Seguro N.V. in het door de CBA gehouden register van vergunning houdende assurantiebemiddelaars werd doorgehaald.

Oranjestad, 15 oktober 2019.

Neem de krant
overal met je mee
met Amigoe Online!
www.amigoe.com

- Losse Verkooppunten**
- Super Food
 - Citgo Sasaki
 - Citgo Serio Blanco
 - Citgo Boulevard
 - Citgo St. Cruz
 - S. Chow
 - Ling & Sons
 - Plaza Book Shop (Dakota)
 - Wei Ming Supermarket
 - Mundo Nobo Supermarket
 - Johnson Supermarket
 - Fa Yang Supermarket
 - Springfield Supermarket
 - Bloemond Supermarket
 - Moko Minimarket
 - Bruna
 - Cheng's Supermarket
 - The Market Alhambra Mall
 - Foodcenter
 - N.G/ Supermarket
 - Zhang's Supermarket

LOCO MANE BO KIER E!

TUNA
BBQ RIB
OVEN ROASTED CHICKEN
SEAFOOD SENSATION
LOBSTER

7 DIA 5 SUBS 9 FLORIN COMBO

NO SUGAR
INCLUI 20 OZ FOUNTAIN DRINK + 2 COOKIES

SUBWAY

Oferta valida di 16 Okt pa 22 Okt 2019. Not valid with other promotions or offers. Additional charges for extra ingredients, drinks sides converting to salad and/or combos. No substitutions allowed. Images for illustrative purposes only. Subway® is a Registered Trademark of Subway IP LLC, ©2019 Subway IP LLC.

NOW OPEN
IN SAN NICOLAS

Optica unicon
credito na bista!

150+
FRAMES TO CHOOSE FROM

OPEN FROM 9AM TILL 6PM
SHOP ON CREDIT & GET UP TO **24 MONTHS** TO PAY
COME IN FOR A **FREE EYE EXAMINATION**

SITUA DEN TIENDA DI **AMC UNICON** NA SAN NICOLAS
B. VAN DE VEEN ZEPPENFELDSTRAAT 78 - TEL 521-1145

amc unicon

Steun voor verzoek Bosman en Van Raak

Kamer wil Nederlandse visie op taakverdeling Koninkrijk

DEN HAAG — De Nederlandse regering moet uiterlijk in november 2020 haar visie geven op de taakverdeling en verantwoordelijkheden binnen het Koninkrijk. De Tweede Kamer gaf gisteren zijn steun aan dat verzoek van onder anderen André Bosman (VVD) en Ronald van Raak (SP). Het voorstel om rechtshandhaving een taak van het Koninkrijk te maken, wordt daarmee nog even uitgesteld.

door onze correspondent
Otti Thomas

De motie over de Nederlandse visie zet wat druk op de discussie over het Statuut en de autonomie van de Caribische landen versus de waarborgfunctie van het Koninkrijk. Bosman verwacht dat Curaçao, Aruba en St. Maarten weinig zin hebben in die discussie. De motie vraagt om een Nederlands standpunt voor 1 oktober 2020 en dan maakt het niet uit of het overleg met de drie landen al is begonnen of dat ze zelfs maar hebben gereageerd op een uitnodiging. Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties ontraadde de motie omdat de Nederlandse regering wordt gevraagd om een standpunt over een discussie die dan

misschien nog helemaal niet gevoerd is.

“Het kan niet zo zijn dat we ons iedere keer verschuilen achter het feit dat drie van de andere landen iets niet willen, waardoor wij iets niet zouden kunnen. Ongeacht wat de anderen willen, kunnen wij nog steeds die deadline neerleggen”, zei Bosman. De VVD'er diende de motie mede in namens de SP, CDA, ChristenUnie en SGP. Bij de stemming kregen ze ook de steun van de PvdA, Partij voor de Dieren, 50Plus, DENK, PVV, Forum voor Democratie en de eenmansfracties Van Kooten-Arissen en Van Haga.

Rechtshandhaving

De rolverdeling binnen het Koninkrijk was ook punt van zorg voor CDA'er Chris

van Dam. Tijdens het debat zei hij dat Curaçao, Aruba en St. Maarten te klein zijn voor hun eigen rechtshandhaving. Het zou een Koninkrijkstaak moeten zijn. Gisteren besloot Van Dam zijn motie echter nog niet voor te leggen voor stemming. “Ik wil Knops eerst de gelegenheid geven om de motie van Bosman en anderen uit te voeren en met de regeringen van de andere landen te spreken over taken en verantwoordelijkheden in het Koninkrijk”, zei hij desgevraagd. Hij bewaart de motie overigens voor een later moment. Op zijn verzoek komt er ook een rondetafelgesprek over rechtshandhaving in het Koninkrijk.

De Tweede Kamer ging gisteren wel akkoord met de motie waarin Van Dam vraagt om een grotere rol van Nederland in de rechtshandhaving op St. Maarten voor een periode van vijf jaar. “Het is van groot belang dat de organisaties voor rechtshandhaving op St. Maarten, politie, rechtbank, Openbaar Ministerie, ge-

vangenis, landsrecherche en andere, zich stabiel kunnen ontwikkelen. Ik hoop dat staatssecretaris Knops op St. Maarten een gewillig oor vindt, nu hij van de Tweede Kamer de opdracht heeft om hierover te spreken met de regering van St. Maarten”, zei Van Dam tegen *The Daily Herald*.

Alle partijen steunden een motie waarin Bosman en Van Raak vroegen om de voortzetting van het Team Bestrijding Ondermijning voor de aanpak van corruptie op Curaçao en St. Maarten. De Tweede Kamer ging verder akkoord met een motie van PvdA'er Attje Kuiken naar aanleiding van het werkbezoek van burgemeester Ahmed Aboutaleb. Ze vroeg om het huidige Groeiakkoord aan te vullen met een Nationaal Herstelplan. Er was tot slot onvoldoende steun voor de twee moties van de PVV, waarin gevraagd werd om de ontmanteling van het Koninkrijk en om voorrang voor Nederlandse bedrijven bij de wederopbouw van St. Maarten.

Eerste openbare Montessorischool vanaf volgend jaar

ORANJESTAD — Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) heeft afgelopen maandag tijdens de wekelijkse persconferentie aangekondigd dat er volgend jaar een openbare school voor Montessorionderwijs opgericht wordt. Afgelopen week was de eerste workshop voor docenten die de certificering willen behalen. “We zijn druk bezig met de voorbereidingen om volgend jaar de eerste openbare Montessorischool te starten, we hebben Nederlandse experts gevraagd om de leerkrachten voor te bereiden als Montessorileerkrachten omdat wij geloven in de filosofie die gebaseerd is op de persoonlijke aanpak. Er zijn al privéscholen die Montessorionderwijs op het eiland aan-

bieden en we zien in andere landen dat er verschillende openbare scholen het Montessorisysteem toepassen. (...) Het onderwijssysteem is heel innovatief en het is noodzakelijk om de ouders deze mogelijkheid te kunnen bieden. Hij maakt duidelijk dat ouders het recht hebben om zelf te bepalen wat voor soort onderwijs hun kinderen volgen. “Daarom zijn we van plan om met de openbare Montessorischool te starten.” In augustus had de minister al laten weten dat hij het onderwijsaanbod wilde diversificeren. Voor het eerst wilde de regering steun geven aan Montessorischolen door middel van subsidieregelingen voor certificeringen van Montessorileerkrachten.

Illegale vluchter

Een groep mannen gedroeg zich maandagnacht in de Johan de Witstraat dusdanig dat de hulp van de politie werd ingeroepen. Een van de mannen zou een vuurwapen bij zich hebben. Toen de politie arriveerde maakte een man met een wit T-shirt zich uit de voeten. De politie zette met de auto de achtervolging in en kon dus gemakkelijk de vluchter in de kraag vatten. De man kon geen identiteitsbewijs laten zien, probeerde weer te vluchten en bevond zich ook in kennelijke staat van dronkenschap. Al met al genoeg om hem naar de politiewacht Shaba over te brengen. Daar werd ook Guardia Nos Costa ingeschakeld en die kwam er al snel achter dat de man al een jaar lang illegaal op Aruba verblijft.

Onverwachte vondst

Agenten op surveillance besloten maandag eens een kijkje te nemen in een onbewoond pand in de Dr. Schaepmanstraat. Daar troffen ze verschillende scooteronderdelen aan en ook de kuip van een scooter. De afdeling Motorvoertuig Criminaliteit werd hierover ingelicht. De vondst inspireerde tot voortzetting van de zoektocht in een eveneens onbewoond pand ernaast. Ook daar was het raak. Er stond een zwarte flatscreen televisie. Omdat de televisie een nieuw model was, besloot de surveillance die in beslag te nemen. Het Bureau Forensisch en Technisch Onderzoek zal voornoemde goederen verder onderzoeken.

Aruba heeft eerste airport hotel en business center

ORANJESTAD — Terwijl op een steenworp afstand de hulpdiensten waren toegesnel naar de luchthaven Reina Beatrix vanwege een mogelijke lek van giftige gassen, opende minister-president Evelyn Wever Croes (MEP) het Hyatt Place Aruba Airport. Het Hyatt is Aruba's eerste échte airport hotel annex businesscenter, en is naast voor overnachtingen bestemd voor zakelijke ontmoetingen. Het Hyatt Place Aruba Airport heeft in totaal 116 kamers met alle hotelfaciliteiten. In het gebouw zijn er tevens verschillende winkels, een bankfiliaal en ook ruimte bestemd voor een parkeerplaats. De projectontwikkelaar Pelca Development Company die verantwoordelijk is voor het project maakt duidelijk dat het project dat in 2016 was gestart op een belangrijk punt terecht is gekomen, namelijk de opening van de vleugel Hyatt Place. De volgende fase zal zijn de opening van een filiaal van Caribbean Mercantile Bank, een foodcourt, een winkelcentrum en open office spaces.

Knops wijst op Europese hulp voor Venezolanen

DEN HAAG — Europa kan extra ondersteuning bieden bij de opvang van Venezolanen, maar dat moeten Aruba en Curaçao dan zelf aanvragen. Die eigen verantwoordelijkheid geldt ook voor de wijze van opvang. Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops antwoordde dit onlangs op vragen van de Tweede Kamerleden Antje Diertens (D66), Nevin Özütok (GroenLinks), Stieneke van der Graaf (ChristenUnie) en Chris van Dam (CDA).

Diertens vroeg naar ondersteuning via het Europese asielmigratie- en integratiefonds. Volgens Knops is dat op dit moment niet nodig voor het Caribisch deel van het Koninkrijk, al probeert Nederland daar wel verandering in te brengen. Aruba, Curaçao en Bonaire kunnen wel gebruikmaken van de zogeheten B-envelop van het Europees Ontwikkelings-

fonds met middelen voor onvoorziene omstandigheden. “Die moeten dan wel worden aangevraagd door de landen. Als daar behoefte aan is, dan zijn wij gaarne bereid om de landen bij een dergelijke aanvraag te assisteren”, zei Knops.

Diertens vroeg ook specifiek naar de situatie van drie vrouwen en een jongen uit Venezuela, die op dit moment zijn opgesloten in een Curaçaose cel. Özütok zei dat professionele hulpverleners als het Rode Kruis alarm slaan over de opvang. “Hulporganisaties ter plekke en bewoners die zelf initiatieven nemen, zeggen dat er echt een schrijnende situatie is als je kijkt naar de opvang van vluchtelingen”, zei Özütok.

Autonome aangelegenheid

De staatssecretaris benadrukte dat Nederland bereid is te helpen, maar dat de opvang in eerste instantie toch echt een autonome ver-

antwoordelijkheid is van de Caribische landen. Hij stelde voor dat de Tweede Kamer dergelijke onderwerpen ook tijdens het Interparlementair Koninkrijksoverleg bespreekt, maar bleek bereid om de Curaçaose autoriteiten nogmaals te wijzen op de mensenrechten. Overigens zijn de cijfers die genoemd worden, ook door het Rode Kruis, niet altijd helemaal juist, zei hij. Tijdens het debat werd bijvoorbeeld een aantal van 48.000 vluchtelingen genoemd. “Ook in de media zijn allerlei berichten verschenen over duizenden vluchtelingen die de eilanden zouden bereiken. Ik moet dat beeld nuanceren. Er is al langere tijd sprake van migranten op de eilanden. Vluchtelingen en migranten zijn twee verschillende categorieën”, aldus Knops.

Mensenhandel

Van der Graaf was vooral benieuwd naar de mensenhandel. Van de 44 slachtoffers zijn er 43 afkomstig uit Ve-

nezuela. Ze vroeg om Aruba en Curaçao nogmaals te wijzen op de mogelijkheid van Nederlandse ondersteuning bij de bestrijding. Knops zei dat hij bereid was om dat te doen, maar ook in dit verband is het belangrijk dat Aruba en Curaçao wel zelf aangeven dat ze hulp willen. “Op het moment dat men daar een probleem ervaart, zou de volgorde moeten zijn dat zij de vraag stellen en dat wij daarin assisteren”, zei hij.

Aan het eind van het debat diende CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam een motie in. Met steun van Diertens, Özütok, Van der Graaf en PvdA-Kamerlid Attje Kuiken vroeg hij naar de mogelijkheid van extra financiële ondersteuning van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de opvang van vluchtelingen. Omdat het om geld van een ander ministerie gaat, vroeg Knops om die motie in te dienen bij zijn collega van Buitenlandse Zaken.

Bosman wil opheldering over uitspraak premier Wever-Croes

DEN HAAG — VVD-Tweede Kamerlid André Bosman wil een reactie van staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties over een uitspraak van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) in de Arubaanse media. Het gaat om de uitspraak dat Nederlandse ministers zich niet altijd aan de wet houden.

“Ik las een bijzonder bericht waarin de minister-president van Aruba aangaf dat je het met Nederlandse ministers nooit zeker weet, omdat die zich niet altijd aan de letter van de wet houden. Dat vind ik een vrij stevige uitspraak van een minister-president in een land van het Koninkrijk. Ik wil een brief van de staatssecretaris hoe hij deze uitspraak duidt”, zei Bosman tijdens een vergadering van de com-

Still van interview Noticia Cla Live

missie Koninkrijksrelaties. De VVD'er doelde op een artikel in het Antilliaans Dagblad, waarin wordt verwezen naar een interview van Wever-Croes met nieuwsportal *Noticiacla Live*. Ze gaf hierin uitleg over de mogelijke financiële aanwijzing voor Aruba en eventuele gevolgen. “Volgens de grond-

wet is het niet mogelijk dat de Nederlandse regering het bestuur van Aruba overneemt”, aldus Wever-Croes in het artikel. De premier zou vervolgens hebben gezegd dat je het met Nederlandse ministers nooit zeker weet, omdat ze zich niet altijd aan de letter van de wet zouden houden.

VACATURE SOCIAAL CRISISPLAN

Het Sociaal Crisis Plan is een grootschalig programma van Land Aruba bestaande uit een veelheid van projecten die samen naar de doelstelling leiden. Het programma wordt uitgevoerd in samenwerking met instellingen en organisaties binnen vier verschillende sectoren en is gericht op het voorkomen en bestrijden van sociale achterstanden, zoals drop out, criminaliteit en geweldproblemen, zoals huiselijk geweld, misbruik en verwaarlozing onder de doelgroep kinderen en jongeren. Het uiteindelijke doel is de instelling van een ‘child protective system’ (het kindbescherming systeem) over de hele keten van sociaal, zorg, onderwijs en justitie, zodat een kind veilig en gezond opgroeit in de Arubaanse samenleving. Voor dit project is Land Aruba op zoek naar kandidaten voor de volgende functie:

HR Adviseur

De functie

Als HR Adviseur van het Sociaal Crisisplan ondersteunt u de vijf verschillende overheidsdiensten die deel uitmaken van het Sociaal Crisisplan programma. U bent voornamelijk verantwoordelijk voor de operationele HR-processen, zodat u de personele bezettingen van de verschillende overheidsdiensten op peil kunt houden. U bent verantwoordelijk voor het opstellen van de functiebeschrijvingen. Tevens draagt u zorg voor het opstellen van de selectiecommissie voor de betreffende diensten, u maakt deel uit van de sollicitatiegesprekken en u bewaakt de kwaliteit van de selectieprocedure. Daarnaast bent u sparringpartner van de Directie en Management op het gebied van de inrichting van het team, rechtspositionele vraagstukken en personele kwesties.

Uw profiel

U heeft minimaal een HBO werk- en denkniveau met een afgeronde opleiding in de richting van Human Resource Management met enkele jaren relevante werkervaring. U heeft kennis van en aantoonbare ervaring met organisatorische en personele vraagstukken. U bent een professional die zelfstandig kan opereren, maar die ook kan samenwerken. U beschikt over uitstekende sociale vaardigheden, bent overtuigend en communicatief sterk. Tevens bent u vaardig in het onderhandelen met verschillende overlepartners. Daarnaast beschikt u over uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden in het Papiaments, Nederlands, Spaans en Engels.

De procedure

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevr. Viviana Mc Donald, HR adviseur SCP, via tel: (+297) 528-1100. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 25 oktober a.s. e-mailen naar SCP.vacatures@gmail.com. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging (zo niet, neemt u dan contact met ons op). Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Nieuwe ezelkalender uitgereikt

ORANJESTAD — Het is onder-
tussen een traditie dat omstreeks
deze tijd van het jaar de ezelka-
lender verschijnt. Het is een initi-
atief van de Donkey Sanctuary en
de opbrengst van de verkoop komt
ook ten goede aan de ezelopvang.
Dankzij de bijdrage van een trou-
we groep sponsors is die opbrengst
maximaal, vorig jaar was er een
opbrengst van 7500 florin. Traditie
is ook dat de drijvende kracht
achter de ezelopvang, Desiree El-
dering, de eerste kalender uitreikt
aan een bekende Arubaan. Door
ziekte was zij echter verhinderd
en viel de eer te beurt aan de Ami-
goe-columnist Nico van der Zee.
Hij mocht het eerste exemplaar
van de kalender 2020 overhandi-
gen aan Rona Coster, bekend van-
wege haar PR-activiteiten en co-
lumn waarin ze veel onthult over
de wereld van toerisme en hotels.
In het verleden heeft Rona zich
sterk gemaakt bij het vinden en
inspireren van sponsors van de
Donkey Sanctuary. Dit keer heeft
een groep van zeven fotografen
foto's aangeleverd voor de kalen-
der. De bijzonder originele foto op
de omslag is gemaakt door Gina
Jie Sam Foek die vervolgens het
tweede exemplaar van de kalen-
der uitgereikt kreeg.

Vliegende taarten

ORANJESTAD — Het leek
even op 'Heel Aruba bakt',
maar het waren in werkelijk-
heid twintig EPI-studenten
van de faculteit Hospitality en
Toerisme die voor het eerst de
strijd met elkaar aangingen in
de eerste Aviation AAA taarten-
bakcompetitie. Een totaal van
tien teams van de opleidingen
Immediate Employment (IE)
en de Apprenticeship Program
(AP) streden tegen elkaar om
de mooiste taart met het thema
'vliegen' in elkaar te knutsel-
len. Uiteindelijk eindigde de
taartenwedstrijd met drie win-
nende teams. Team Champions
bestaande uit Jahrmeal White
en Requelle de Wever gin-
gen er vandoor met de derde
plaats, Team Dushi Gateway
bestaande uit Aneudy Liriano
en Garrick Tromp werd tweede
en Team Pixie, bestaande uit
Mariel Willems en Michelle
Fitz Verploegh, belandde op de
eerste plaats. Op de foto's een
impressie van de wedstrijd.

WIN

Amazing Prizes!

#AMIGOEBCREATIVE

FREE
SUBSCRIPTIONS

2

ASUS
TABLET

1

WEEKEND STAY
FOR TWO

3

Like
Amigoe Aruba
on Facebook

Take
a selfie with
an Amigoe
or AoS

LIKE THE PAGE
INSTANTLY?

scan the code!

AMIGOE
MERCH

1 LIKE
=
1 VOTE

TAG AMIGOE
AND
SHARE!

**WINNERS WILL
BE ANNOUNCED
DECEMBER 18,
2019**

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Aruba
AIRLINES

RENAISSANCE
CURAÇAO RESORT & CASINO

CARNIVAL CASINO
More than just a Casino

The Mill
Resort Aruba

SETAR
Creating Connections

AMIGOE
Meer dan alleen een brand!

Pensioenexpert Hans Kennis:

‘Aruba moet pensioenstelsel herzien om het levensvatbaar te houden’

ORANJESTAD — Werkgevers, werknemers en de Arubaanse regering moeten de discussie aangaan over het pensioenstelsel, voordat de gewone Arubaan de rekening gepresenteerd krijgt van een onhoudbaar systeem. Dat stelt pensioenexpert Hans Kennis. Hij vindt dat Aruba een voorbeeld moet nemen aan Nederland, waar het ‘Pensioenakkoord’ is gesloten dat het stelsel weert tegen demografische druk en garanties die op den duur niet meer houdbaar zijn, ook niet in het Caribisch gebied.

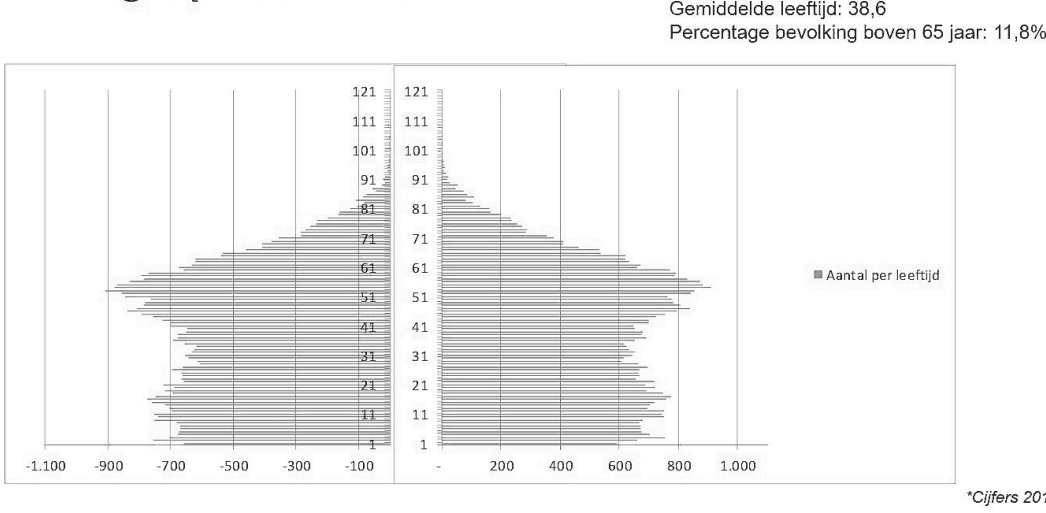
Over de aanpassing van het Nederlandse pensioenstelsel is zeker tien jaar gesproken. Het was ook alles behalve zeker dat de werknemers op 4 juni zouden instemmen met voorgestelde wijzigingen in het Pensioenakkoord, die betekenen dat deelnemers minder garanties krijgen.

Deze garanties bleken tot schrik van veel deelnemers van pensioenfondsen in de praktijk al niet zo hard. Dit komt volgens Hans Kennis, consultant van het Nederlandse pensioenadviesbureau Montae met vestigingen op Aruba, Curaçao en Bonaire, omdat ze gebaseerd zijn op achterhaalde feiten. Ook Arubaanse pensioenfondsen zouden volgens Kennis minder garanties moeten afgeven omdat er een risico is dat deze niet waarmaakt kunnen worden. In het Nederlandse Pensioenakkoord is verder afgesproken dat pensioenregelingen transparanter en persoonlijker worden.

Verplicht aanvullend pensioen

Nederland kent een van de beste pensioenstelsels en het Arubaanse stelsel is daar grotendeels op gebaseerd. Nederland kent de AOW (Algemene Ouderdomswet), Aruba de AOV (Algemene Ouderdomsverzekering) die volgens het omslagstelsel worden bekostigd: huidige werknemers betalen de pensioenen van de huidige pensionado's. Vanwege de vergrijzing staat deze basisverzekering onder druk. Steeds minder werknemers moeten de uitkeringen opbrengen van steeds meer ouderen. In het Pensioenakkoord is afgesproken dat de AOW-leeftijd in kleine stapjes tot 2024 omhoog gaat naar 67 jaar. Vanaf 2024 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting, waarbij een jaar langer leven acht maanden langer werken betekent. In Aruba is de AOV-leeftijd nog altijd 65 jaar. Net als Nederland bestaat op Aruba daarnaast een sy-

Bevolkingsopbouw Aruba*

steem van aanvullende pensioenen, dat in tegenstelling tot Nederland sinds enkele jaren verplicht is. Dat was volgens Kennis nodig omdat grote groepen werknemers op Aruba geen aanvullende pensioenverzekering hadden. Minimaal 6 procent van het verdiende salaris moet opzij worden gezet in een extern fonds voor pensioenopbouw, waarbij werkgevers doorgaans de helft van de kosten voor hun rekening nemen.

Bedreigingen

Er liggen echter bedreigingen op de loer die het stelsel onhoudbaar maken. De levensverwachting neemt toe, mensen kunnen daardoor langer van hun pensioen ge-

nieten. Maar pensioenfondsen moeten wel in staat zijn die uitkeringen uit te kunnen betalen. En daar zit volgens Kennis een groot probleem. “Pensioenfondsen hebben de hoogte van hun uitkeringen vaak gegarandeerd. Als mensen langer leven, heeft dit als consequentie dat de premies van de huidige generatie werknemers omhoog moeten”. Pensioenverzekeraars hanteren daarentegen vaak een ‘beschikbare premieregeling’, waarbij niet de uitkering, maar de premie is gegarandeerd. Kennis: “Als pensioenontvangers dan langer leven, dan zullen ze een lagere uitkering ontvangen”. Een andere bedreiging vormen de rendementen op pensioenbeleggingen, die onder druk staan. “Op dit moment rekenen Arubaanse fondsen vaak met een rekenrendement van 4 procent. Ne-

derlandse pensioenfondsen mogen dat van de toezicht-houders echter niet meer doen. In plaats daarvan zijn ze gebonden aan de rekenrente op de kapitaalmarkt. Die schommelt momenteel ergens tussen de -0,5 en de 2 procent. Kennis: “Omdat de daling van de rente altijd een drukkend effect heeft op rendementen, is het maar zeer de vraag of die 4 procent rendement waarmee Arubaanse pensioenfondsen werken, nog wel houdbaar is. Om die reden hanteren verzekeraars op het eiland al vaak een rekenpercentage van 3 procent, omdat ze verwachten dat de rendementen gaan dalen. Tijdens een educatiesessie die we organiseerde op Aruba voor pensioendeskundigen, gaf 85 procent van de deelnemers aan dat het niet behalen van 4 procent rendement door ver-

zekeraars en pensioenfondsen grote gevolgen zal hebben voor het vertrouwen.”

Pensioenakkoord

Om het Nederlandse pensioenstelsel robuust en toekomstbestendig te maken, hebben sociale partners en de overheid ervoor gezorgd dat er in het nieuwe stelsel minder herverdeling zit, zodat de nieuwe generatie niet automatisch opdraait voor de kosten van een toegenomen levensverwachting. In de praktijk komt het er op neer dat deelnemers méér voor hun eigen oude dag gaan sparen, waarbij het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar de regeling uitvoert en op pensioendatum een uitkering uitbetaalt. De hoogte van de uitkering is echter afhankelijk van de premie die de werknemer en werkgever samen afspreken en van schommelingen in de rendementen. Het pensioen wordt hiermee persoonlijk – je bouwt feitelijk een eigen potje op – maar de uiteindelijke uitkering ook grilliger, al naar gelang de ontwikkelingen in de markt. Het stelsel als geheel wordt daarmee volgens Kennis wel houdbaarder. In overleg met de fiscus wordt een maximumpercentage vastgesteld dat als pensioenreservering opzij mag worden gezet.

Kennis adviseert de Arubaanse werkgevers- en werknemersverenigingen en de Arubaanse overheid

afschied te nemen van de illusie van garanties die gebaseerd zijn op risicovolle rendementsverwachting. Ook in Nederland is men afgestapt van de overtuiging dat pensioenen moeten worden gegarandeerd. Dit is op lange termijn niet houdbaar.”

Aanpassen AOV-leeftijd

De Arubaanse pensioendeskundigen die deelnamen aan de educatiesessie gaven volgens Kennis aan dat het Nederlandse pensioenakkoord interessant is voor Aruba. “Ook hier vindt 85 procent dat het pensioenstelsel op Aruba moeten worden aangepast. Je zou denken dat Aruba nog even de tijd heeft, maar in Nederland zijn we te laat. Het vertrouwen van de mensen in het pensioenstelsel is tot een dieptepunt gedaald en wijzigen van het stelsel wordt veel moeilijker dan tien jaar geleden. Daarom is het zaak dat Aruba hiervan leert en tijdig aanpassingen doorvoert zodat de bevolking vertrouwen blijft houden in het stelsel. Een discussie over het aanpassen van de AOV-leeftijd aan de levensverwachting hoort daar bij. 65 procent van de deelnemers aan onze educatiesessie gaf aan wel iets te zien in zo’n koppeling. Deze maatregel zou moeten voorkomen dat de kosten van de AOV in de toekomst te sterk stijgen. Een goed pensioenstelsel is een stelsel dat houdbaar is op korte en lange termijn.”

Speel-o-theek: Spelenderwijs leren

SAN NICOLAS — Stichting Hunga Teca, die afgelopen maand haar deuren opende, heeft de openingstijden iets aangepast en roept de bevolking tevens op speelgoed en spelmateriaal te doneren, alsook langs te komen om spelmateriaal te lenen.

De speel-o-theek zet zich in voor de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt gedaan door op drie verschillende dagen speelgoed en spelletjes uit te lenen aan ouders die niet over de middelen beschikken om hun kinderen daarvan te voorzien. Het speelgoed dat te leen is, is vooral gericht op kinderen tot twaalf jaar. Het doel van de stichting is kinderen

tot twaalf jaar een kans te geven om cognitieve, motorische, sociale en mentale vaardigheden te ontwikkelen. Zij doen dit door de kinderen onder professionele begeleiding een veilige en liefdevolle omgeving te bieden, aldus de speel-o-theek. De openingsdagen van Hunga Teca zijn op maandag en woensdag van negen uur ‘s ochtends tot zes uur

‘s avonds en op vrijdag vanaf twaalf uur ‘s middags tot zes uur ‘s avonds. Het idee achter deze speel-o-theek is ook om kinderen te stimuleren speelgoed en spelmateriaal dat ze niet meer gebruiken, een tweede kans te geven en dit aan Hunga Teca te doneren, zodat zij het kunnen uitlenen. Het uitlenen van spelmateriaal en kinderen hiermee te laten spelen, levert dan ook een bijdrage aan de ontwikkeling van de kinderen.

Hunga Teca bevindt zich in de YMCA in San Nicolas.

Premier ontmoet Jeugdparlement

ORANJESTAD — Minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) is gisteren namens het kabinet begonnen met het ontmoeten van het Jeugdparlement. De leden van het Arubaanse ‘Fundacion Parlamento Hubenil’ nodigde het kabinet uit om met hen te praten over wat hun zorgen zijn, als vertegenwoordigers van de jeugd van Aruba. De premier gaf aan het Jeugdparlement minstens een keer per maand te willen ontmoeten. Thema’s die op de agenda staan zijn onder meer milieu, economie en onderwijs. Het is volgens de minister-president goed om deze thema’s vanuit het gezichtspunt van een nieuwe generatie te zien. Fundacion Parlamento Hubenil is in 2003 opgericht met als doel de jeugd te betrekken bij maatschappelijk-politieke vraagstukken.

Foto: Kabinet Wever-Croes

Woensdag breinbreker

Elke woensdag in de *Amigoe* een Sudoku-puzzel. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 in het diagram en los de puzzel op om kans te maken op een leuke prijs!

			3		5			9
	2							
		1			8			4
7								9
3				5	7			
	5			9	4			2
5	4	9						1 3
		3	2	1				
		6		4				

DIFFICULTY RATING: ★★☆☆☆

Oplossingen moeten op dinsdag voor 12.00 uur ingediend zijn. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe Sudoku. De winnaar kan de prijs (free spin prijzenrad van Amigoe) ophalen bij het kantoor van de Amigoe. De oplossing is volgende week te vinden op pagina 10.

FLORA PRESENTS

SANTA'S WORKSHOP

OPENING CHRISTMAS SHOW

FRIDAY, OCTOBER 18 | 7PM - 9PM*

SHOPPING NIGHT

*Flora is closed between 5pm - 7pm

www.flora.aw

Euro

Stap terug

AMSTERDAM — De mees-te Europese beurzen deden vandaag een stapje terug. De hoop op een brexit-deal, die een dag eerder nog zorgde voor stevige koers-winsten, nam wat af na berichten dat de Britse re-gering pessimistisch is over een nieuw akkoord. Op het Damrak werd TomTom flink lager gezet na een handels-bericht. Signify won terrein na een grote overname door het verlichtingsbedrijf. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middag-uur vrijwel vlak op 579,97 punten. De MidKap daalde 0,3 procent tot 850,60 pun-ten. Parijs verloor 0,2 pro-cent en Frankfurt won 0,1 procent. Londen zakte 0,2 procent. De Noord-Ierse unionistische DUP-partij, een bondgenoot van de re-gering van premier Boris Johnson, zou bezwaar heb-ben gemaakt tegen de nieu-we brexit-plannen waardoor de onderhandelingen in een impasse zijn geraakt. De euro was 1,1023 dollar waard, tegen 1,1039 dol-lar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,3 procent minder op 52,65 dollar. Brentolie zakte 0,5 procent in prijs tot 58,47 dollar per vat.

Tokio

Stevige winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw met een stevige winst geëin-digd. De hoop op een voorlop-ig brexit-akkoord tussen het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie zorgde voor optimisme bij beleggers. De Japanse yen, die in onzekere tijden als een veilige haven wordt gezien, zakte in waarde en hielp de belangrijke Japane-se exportbedrijven vooruit. De toonaangevende Nikkei in Tokio sloot 1,2 procent hoger op 22.472,92 punten. Eerder op de dag bereikte de hoofd-in-dex het hoogste niveau sinds begin december vorig jaar. De Japanse automakers Toyota en Mazda, die veel voertuigen verkopen buiten Japan, pro-fiteerden van de goedkopere yen en klommen 1 procent en 0,7 procent. De Hang Seng-index in Hong-kong noteerde tussentijds 0,4 procent in de plus en de beurs in Shanghai daalde 0,3 pro-cent. In Seoul won de Kospi 0,5 procent. De Zuid-Kore-aanse centrale bank verlaag-de voor de tweede keer in drie maanden het belangrijkste rentetarief. De All Ordinaries in Sydney kreeg er 1,3 pro-cent bij.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aan-de-lenbeurzen in New York zijn vandaag lager geopend, na de koerswinsten van een dag eerder. Beleggers op Wall Street blijven de ontwik-kelingen rond de handels-oorlog en de brexit volgen. Daarnaast hebben ze te ma-ken met kwartaalcijfers van verschillende bedrijven en tegenvallende gegevens over de Amerikaanse winkelver-kopen. Ook komt de Federal Reserve met zijn Beige Book dat inzage geeft in de staat van de economie. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,2 procent lager op 26.976 punten. De brede S&P 500 zakte 0,2 procent tot 2989 punten en tech-nologiegraadmeter Nasdaq daalde 0,3 procent tot 8122 punten. Op de financiële markten is er enige vrees dat de aanhou-dende spanningen in Hong-kong gevolgen kunnen heb-ben voor de Amerikaans-Chi-nese handelsdeal nadat het Amerikaanse Huis van Af-gevaardigden een wet goed-keurde die de demonstranten in Hongkong steunt. Peking dreigt Washington terug te slaan, mogelijk op het vlak van handel.

IMF negatiever over groei economie Nederland

IMF-econoom Gita Gopinath (m) tijdens de persconferentie gisteren.

WASHINGTON — Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft zijn groeivoorspelling voor de Nederlandse economie wederom verlaagd. Ook de prognoses van de wereldeconomie als geheel zijn naar beneden bijgesteld. Volgens het fonds begint de handelsoorlog steeds meer zijn tol te eisen.

Het IMF denkt dat de Ne-derlandse economie vol-gend jaar nog maar met 1,6 procent vooruitgaat. Bij de vorige raming in april voor-zag het fonds voor 2020 nog een plus van 1,7 procent. De prognose voor dit jaar blijft staan op 1,8 procent groei. In zijn voorjaarsraming was het fonds al bedui-dend somberder geworden over de economische voor-uitzichten voor Nederland.

Overigens is de organisatie nog wel een tikkeltje po-sitiever dan het Centraal Planbureau (CPB) dat in 2020 slechts 1,5 procent groei voorziet, na 1,8 pro-cent groei dit jaar. Wereldwijd hakt de han-delsoorlog er steviger in. Waarschijnlijk neemt de wereldeconomie dit jaar nog maar 3 procent in omvang toe, wat volgens het IMF de minste groei is in jaren. Volgend jaar bedraagt de

vooruitgang waarschijnlijk 3,4 procent. In beide ge-vallen is dit meerdere pro-centpunten minder dan het fonds eerder nog voor moge-lijk hield. IMF-econoom Gita Gopi-nath wijst op de sterke ver-slechtering van de produc-tieactiviteit en de wereld-handel. Volgens haar is er bovendien sprake van veel onzekerheden, ook rond de brexit. Dit is schade-lijk voor de investeringen. Daarnaast gaat de auto-in-dustrie door een moeilijke periode, aldus Gopinath. Dat laatste speelt vooral in Duitsland, waarover het IMF flink negatiever is ge-worden. De Duitse econo-

mie moet het volgend jaar waarschijnlijk met 0,5 pro-centpunt minder groei doen dan eerder voorspeld. Het IMF denkt daarnaast dat het door de brexit geplaag-de Verenigd Koninkrijk dit jaar een 0,1 procentpunt lagere groei laat zien dan verwacht. Om de vele risico's zo veel mogelijk voor te zijn en de economische groei meer aan te jagen zijn in de ogen van Gopinath maatregelen van overheden nodig. In haar toelichting herhaalde ze een eerder pleidooi van het IMF dat landen als Ne-derland en Duitsland extra geld moeten steken in on-derzoek en infrastructuur.

Bayer vreest meer Roundup-aanklachten

FRANKFURT — Het Duitse chemieconcern Bayer vreest dat er nog veel meer aanklachten komen rond onkruid-verdelger Roundup. Er lopen in de Verenigde Staten al ruim 18.000 rechtszaken wegens Roundup, aangespannen door mensen die zeggen kanker te hebben gekre-gen van de onkruidbe-strijder.

De onderneming vreest dat daar nog veel meer zaken bij kunnen komen omdat Amerikaanse advocaten meer adverteren om zo nieuwe klanten te lokken voor Roundup-aanklach-ten. In augustus werd door ingewijden gemeld dat het bedrijf bereid zou zijn de kwestie te schikken voor 8 miljard dollar, maar dat werd later ontkend. Bayer,

dat het middel via de over-name van Monsanto in han-den kreeg, heeft een speci-ale bemiddelaar aangesteld om onderhandelingen in goede banen te leiden. Bayer werd in eerdere rechtszaken rond Roundup al veroordeeld tot het beta-len van tientallen miljoe-nen dollars aan schadever-goedingen. Tot dusver heeft het bedrijf altijd volgehou-den dat het middel veilig voor gebruik is en ging in beroep in die zaken.

Fors meer omzet voor Huawei

SHENZHEN — Het Chinese technologiebedrijf Huawei heeft een kwart meer om-gezet in het derde kwartaal dan in dezelfde periode een jaar eerder.

Dat had het bedrijf onder meer te danken aan de toegenomen investeringen voor 5G-netwer-ken in de wereld. Aan de aan-leg van deze snellere mobiele netwerken wordt op steeds meer plaatsen gewerkt. De omzet van Huawei kwam uit op een kleine 611 miljard Chinese yuan (circa 154 mil-jard gulden). Huawei ligt in verschillende landen onder vuur vanwege zijn banden met de Chinese overheid. On-der meer in de Verenigde Sta-ten staat het land daarom op een zwarte lijst. Ook andere landen hebben onderzocht of Huawei apparatuur mag leve-ren voor de 5G-infrastructuur. Duitsland weigerde het Chi-nese bedrijf eerder deze week nog op voorhand uit te sluiten, maar stelde wel strenge regels op voor de veiligheid van het mobiele netwerk.

Britse graanexport valt stil naar brexit toe

LONDEN — De Britse graanexport naar de Euro-pese Unie is in de aan-loop naar de brexit-dead-line sterk afgenomen. Handelaren wachten af of er een deal komt tus-sen het Verenigd Konink-rijk en de EU. Gebeurt dat niet, dan volgen mo-gelijk importtarieven.

In juli en augustus hadden de Britten nog veel graan naar de rest van de Euro-pese Unie uitgevoerd. Door een warme zomer waren de oogsten van gerst en tarwe goed uitgevallen. De laatste weken nam de hoeveelheid graan die uitgevoerd werd echter snel af. “Niemand

wil dan op 31 oktober zitten met een boot die nog wordt volgeladen”, legt David Eu-dall van belangenvereniging AHDB uit. De onzekerheid maakt het voor Britse boeren ook las-tig om te beslissen welke wintergewassen te planten. Bovendien is de planning voor de inkoop van zaad en kunstmest voor komend voorjaar door veel boeren ook uitgesteld. Britse graanexporteurs verleggen hun aandacht naar elders, met name naar Noord-Afrika. Dat betekent wel dat ze de concurrentie aan moeten met graan uit Frankrijk en het Zwarte Zee-gebied.

Weer tikken voor Turkse beurs en lira

ISTANBUL — De aan-delenbeurs in Istanbul kreeg vandaag opnieuw een tik. De afgelopen week werden al flinke verliezen genoteerd, na-dat Turkse militairen de aanval openden op het noorden van Syrië. De Verenigde Staten hebben sancties tegen Turkije aangekondigd.

Vooral bankaandelen hadden het vandaag fors te verduren, nadat justitie in de VS een onderzoek aankondigde naar Halkbank, een van de groot-ste banken van het land. De

staatsbank wordt verdacht van het omzeilen van sanc-ties tegen Iran. Er zouden miljarden dollars aan olie-in-komsten zijn weggeluid. De Turkse lira zakte bijna 1 pro-cent na de aankondiging van de aanklacht. De Turkse beurs heeft tijdelijk de mogelijkheid opgeschort om ‘short te gaan’ op zeven Turkse banken, waaronder Halkbank. Als beleggers short gaan dan speculeren ze op koersverliezen. Halkbank, of-ficieel Turkiye Halk Bankasi, werd dit jaar al 23 procent minder waard en opende van-daag ruim 7 procent lager.

‘Distributeurs VS schikken over pijnstillers’

NEW YORK — Drie grote Amerikaanse medicijnen-distributeurs praten over een miljardenschikking voor hun aandeel in de opiatencrisis in de Ver-enigde Staten.

McKesson, AmerisourceBer-gen en Cardinal Health zou-den de komende achttien jaar bereid zijn in totaal 18 mil-jard dollar te betalen, schrijft de Amerikaanse zakenkrant *The Wall Street Journal* op basis van ingewijden. Ook Johnson & Johnson neemt deel aan de gespreke-n. Als dat grote medische bedrijf zich aansluit bij de schikking kan het totaalbe-drag nog omhoog gaan. De schikking zou de eerste zijn van betrokken bedrijven bui-

ten een faillissement. Ondernemingen in alle lagen van de farmaceutische keten, van medicijnenmakers tot dokters en apothekers, zijn in de VS aangeklaagd voor hun rol in de opiatencrisis. Sinds 1999 zijn in het land zeker 400.000 mensen overleden aan een overdosis. Farmaceut Purdue Pharma, dat met zijn pijnstiller Oxy-Contin als een van de aan-stichters van de crisis worden gezien, vroeg onlangs fail-lissement aan. Dat deed het bedrijf om een schikking van 10 miljard tot 12 miljard dol-lar te betalen. Enkele Ame-rikaanse staten zeggen dat de familie Sackler, die achter Purdue zit, miljarden dollars heeft weggeluid en meer zou moeten bijdragen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	16-Oct				16-Oct		
DOW JONES	27.050.18	0.09%		AEX	576.86	-0.52%	
S&P 500 INDEX	2.994.61	-0.04%		ARCELORMITTAL	13.08	-0.83%	
NASDAQ	8.132.59	-0.20%		AEGON NV	3.88	-0.26%	
AMAZON.COM INC	1.779.19	0.87%		KONINKLIJKE AHOL	23.04	0.07%	
APPLE INC	234.44	-0.37%		AKZO NOBEL	84.03	-0.06%	
BAIDU INC SP ADR	108.85	1.35%		ASML HOLDING NV	232.20	-4.52%	
BERKSHIRE HATH-B	209.14	-0.11%		DSM (KONIN)	107.25	-1.92%	
BOEING CO/THE	376.77	1.57%		HAL TRUST	137.00	0.00%	
CITIGROUP INC	69.99	-1.73%		HEINEKEN NV	97.76	0.51%	
COCA-COLA CO	53.34	-0.33%		ING GROEP NV	10.21	1.77%	
COSTCO WHOLESALE	296.85	-0.26%		KPN (KONIN) NV	2.93	-0.14%	
WALT DISNEY CO	131.71	1.50%		KONINKLIJKE PHIL	39.16	0.06%	
3D SYSTEMS CORP	8.19	2.37%		RANDSTAD NV	46.23	-0.56%	
EBAY INC	38.94	0.15%		ROYAL DUTCH SH-A	26.09	0.32%	
FACEBOOK INC-A	189.01	0.05%		TOMTOM	9.71	-3.43%	
GENERAL ELECTRIC	9.05	1.76%		TOTAL SA	46.41	-0.11%	
ALPHABET INC-A	1.249.83	0.61%		UNILEVER NV	54.01	1.77%	
HP INC	17.06	1.49%		W.P. STEWART HOL	543.73	1.37%	
HOME DEPOT INC	234.84	-0.33%					
INTEL CORP	52.34	-0.56%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	136.42	2.89%			15-Oct		
MICROSOFT CORP	140.06	-1.07%		MONEY MARKET	13.5114	0.05%	
PROCTER & GAMBLE	117.28	0.07%		US DOLLAR BOND	2.8251	-0.43%	
ROYAL DUTCH-ADR	57.69	0.26%		GLOBAL GROWTH	3.0799	1.43%	
STARBUCKS CORP	86.22	-0.27%		US GROWTH	17.0677	1.59%	
TWITTER INC	40.04	-0.61%		CANADIAN GROWTH	2.6966	0.17%	
WALMART INC	119.25	-0.23%		FUNDS			
EXCHANGE TRADED FND					15-Oct		
	16-Oct			BGF CONT EUR FLEX	29.29	0.21%	
ALERIAN MLP - AMLP	8.75	-0.23%		BGF EMKT BOND	18.58	0.05%	
ISH GBL HY BD - GHY	48.93	0.27%		BGF FIX INC GBL OP	14.82	0.07%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.96	-0.07%		BGF GBL ALLOCATION	57.93	0.42%	
ISH SELECT DIV - DIVY	101.13	0.13%		BGF USD CORE BOND	17.32	0.12%	
ISH MSCI EMKT - EEM	42.03	0.26%		BGF USD HI YIELD BND	34.70	0.06%	
ISH MSCI PAC - EPP	45.28	0.85%		TEMPLETON GBL BND	25.13	-0.20%	
ISH RUSSELL - IWV	174.70	-0.10%		TEMPLETON ASIAN SM	49.49	-0.04%	
ISH S&P 500 - SPY	181.16	-0.09%		CURRENCIES			
ISH EUROPE - IEV	43.99	0.24%			16-Oct		
INVESTCO QQQ TRUS	189.11	-0.21%		YENUSD	108.7200	-0.13%	
INVESTCO DB COMMO	15.22	0.29%		EURUSD	1.1075	0.47%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	39.50	0.30%		CANUSD	1.3191	-0.06%	
SPDR S&P MID 400	350.84	0.15%		GBPUSD	1.2855	0.76%	
SPDR S&P 600 SMA	67.29	0.52%		COMMODITIES			
VANGUARD REIT - VNQ	92.87	-0.34%			16-Oct		
WSDMOTR JAP H EQ-DXJ	51.86	-0.25%		Oil WTI	53.55	1.40%	
				GOLD	1487.78	0.45%	
				SILVER	17.39	-0.09%	
				WHEAT	507.00	-0.78%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) 2/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mc-bank.com | website: www.mc-bank.com/pbis

Raad van State behandelt aanwijzing Curaçao

DEN HAAG — De Curaçaose regering en de Rijksministerraad staan volgende maand tegenover elkaar tijdens een zitting over de financiële aanwijzing. De Raad van State heeft gisteren bekendgemaakt dat op 14 november een openbare zitting plaatsvindt over het beroep dat is aangetekend door de Curaçaose regering. De inbreng van beide partijen weegt mee voor het zogeheten ontwerpbesluit ofwel het uiteindelijke advies van de Raad van State van het Koninkrijk over de aanwijzing.

Curaçao kreeg in juli een aanwijzing van de Rijksministerraad die daarmee het advies van het College financieel toezicht (Cft) volgde. “Het is van groot belang voor de toekomst van het land dat Curaçao nu voortvarend stappen gaat zetten om zijn begroting weer in evenwicht te krijgen en de opgelopen tekorten weg te werken”, schreef staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties in een toelichting. In de aanwij-

zing staat precies aan welke eisen de begroting moet voldoen.

Curaçao maakte meteen benaauwd tegen de beslissing, omdat er volgens de regering sprake is van een buitengewone situatie, namelijk de crisis in Venezuela. De Rijksministerraad had Curaçao meer ruimte kunnen geven en kunnen kiezen voor minder strenge eisen, verklaarde de gevolmachtigde minister Anthony Begina destijds. Er werd gebruikgemaakt van

het zogeheten Kroonberoep. “In de beroepsprocedure is de Raad van State van het Koninkrijk belast met de voorbereiding van een ontwerpbesluit op het beroep van Curaçao. Een onderdeel van de voorbereiding van het ontwerpbesluit is een openbare zitting. Vijf leden van de Raad van State van het Koninkrijk zullen zich tijdens die zitting buigen over het beroep van Curaçao om zo het ontwerpbesluit voor te kunnen bereiden”, meldt de persvoorlichter van de Raad van State. De partijen hebben een kans om hun beslissing en bezwaren toe te lichten, terwijl de leden van de Raad van State de kans hebben voor verduidelijkende vragen. Er is geen termijn waarbinnen de Raad van State met het ontwerpbesluit moet komen.

Het advies of ontwerpbesluit van de Raad van State van het Koninkrijk is niet openbaar, tenzij de Rijksministerraad uiteindelijk het advies naast zich neerlegt. Dat laatste gebeurt alleen als daar ‘zeer zwaarwegende’ redenen voor zijn. De Rijksministerraad moet het ontwerpbesluit dan publiceren en toelichten waarom er vanaf wordt gegaan. Meestal wordt het ontwerpbesluit echter overgenomen. Als de Raad van State van het Koninkrijk zich volledig baseert op de rechtmatigheid van een aanwijzing, is de Rijksministerraad zelfs verplicht om het advies over te nemen. In dat geval wordt alleen de definitieve beslissing van de Rijksministerraad gepubliceerd, die dan gelijk is aan de visie van de Raad van State.

Bondsarts Elhage zwijgt voorlopig over Pieter

WILLEMSTAD — Walid Elhage, bondsarts van het Curaçaos voetbalelftal, laat zich desgevraagd voorlopig niet meer uit over berichtgevingen omtrent de op Haïti overleden doelman Jarzinho Pieter.

Hij vindt dat niet gepast tegenover de familie van Pieter. “Voor hen is het natuurlijk een vervelend onderwerp. Zij moeten rust krijgen tot de begrafenis. Als dat allemaal achter de rug is, wordt gekeken of en hoe er gereageerd wordt. Voorlopig heb ik ieder geval geen reactie.”

Elhage wil dus niks kwijt over onder meer de autopsie die inmiddels wel of juist niet is verricht op lichaam van Pieter en over wanneer het stoffelijk over-

schot mogelijk terugkeert naar Curaçao. “Dat is iets waar geen grip op is en iets wat niemand hier kan bepalen. Het is afhankelijk van wat er zich in Haïti afspeelt”, doelt de bondsarts op de politieke- en economische crisis in dat land.

Publieke excuses
De bondsarts had gisterochtend kennisgenomen van de publieke excuses die arts en Statenlid Yves Schoop deed naar aanleiding van zijn eerdere uitspraken over Elhage in een interview met de *Amigoe*. Schoop zei daarin onder meer dat bondsarts een ‘zieke indruk maakt’ en daarnaast trok hij de verzorging van Pieter in het spelershotel door hem in twijfel. In gesprek met *Vigilante* nuanceerde hij gisteren echter zijn uitspraken. Schoop zei tegen de ochtendkrant dat

hij ‘geen intentie had om iemand te kwetsen’ en ‘zeer een collega-arts’ niet. Bovendien kon hij achteraf, aldus Schoop zelf, niets over de gezondheid van Elhage zeggen, omdat hij diens arts niet is. Het MAN-Statenlid was voor het ter perse gaan van deze krant niet bereikbaar voor nadere toelichting.

Elhage vond dat Schoop met zijn uitspraken de gedragsregels voor artsen schond. Hij overwoog daarom een klacht tegen hem bij het Medisch Tuchtcollege. Of hij dat – na de publieke excuses – nog steeds van plan is, laat Elhage zich niet over uit. “Maar zijn excuses verbazen mij niet”, aldus de bondsarts. “Daar laat ik het nu bij. Het is voor de familie van Pieter al zeer verdrietig.”

2 aanhoudingen drugsroof Rio Canario

WILLEMSTAD — Het is zover. Twee personen zijn aangehouden in verband met de drugsroof uit het politiegebouw Rio Canario in de nacht van 13 op 14 oktober vorig jaar.

Volgens OM-woordvoerder Roderick Gouverneur zijn de aanhoudingen verricht bij twee huiszoekingen, door de agenten van de Landresearche Curaçao, Team Bestrijding Ondernijning, het Korps Politie Curaçao (KPC) en het Arrestatieteam, onder leiding van officier van justitie Ivo Out, die belast is met deze zaak. Het Openbaar Ministerie wil heel weinig kwijt over het onderzoek in het algemeen – en de hoeveelheid gestolen drugs – en over de huiszoekingen van eergisterochtend. Naar verluidt zijn ongeveer 600 kilo drugs gestolen. Volgens bronnen zijn twee woningen, in Ser'i Kandela en in Goede Hoop, binnengetrepen voor onderzoek en betreft het een oud-agent en een Latijns-Amerikaanse man die aangehouden zouden zijn. Het OM wil deze informatie niet bevestigen. Beiden zitten nog vast.

herhaalde gisterochtend een eerder bericht dat deze agent ontslag heeft genomen aangezien zijn naam steeds in verband met deze roof werd genoemd. Volgens de Vigilante maakte deze oud-agent deel uit van het Hato-team en was hij dus belast met onder meer de opslag van de in beslag genomen drugs waardoor hij dus op de hoogte was waar de partij drugs – die via het Maalterrein aan land is gebracht – bewaard was et cetera. Hij is daarom door de drugsbaron, eigenaar van de partij drugs, benaderd met een zeer goede deal om de drugs terug te geven. De ochtendkrant meldt tevens over informatie te beschikken dat de oud-agent kennelijk een plan aan het beramen was om een ander misdrijf te plegen samen met de Latijns-Amerikaanse man, die aan de Salsbachweg werd aangehouden.

INCSR

Al voordat de lokale samenleving en de Staten op de hoogte

zijn gesteld van de voorlopige resultaten van het onderzoek, wist de Amerikaanse State Department dat er in deze zaak sprake was van interne corruptie. Dat werd in eind maart gepubliceerd in het rapport International Narcotics Strategy Report (INCSR), onder de titel ‘Corruptie’. Het drugsrapport meldde dat ‘geen van de landen in het Caribisch gebied illegale activiteiten geassocieerd met drugs-handel via een overheidsbeleid aanmoedigen of faciliteren. Maar dat er ongeveer 500 kilo in beslag genomen cocaïne uit de bewijzenkuis van het KPC in Rio Canario werd gestolen en dat het destijds verkregen bewijsmateriaal op interne corruptie bij de lokale politie als katalysator van de drugsroof wijst’.

Hoe het Amerikaanse State Department aan die informatie kwam was de minister en het OM een raadsel. Girigorie zei toen desgevraagd aan dat de Amerikaanse autoriteiten dat moeten vertellen. Gouverneur gaf toen ook aan dat deze informatie niet uit de hoek van het Openbaar Ministerie kwam.

Pittige brief Alcalá-Wallé aan Millerson

WILLEMSTAD — Minister Marilyn Alcalá-Wallé (Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport) kan geen begrip opbrengen voor het feit dat Statenvoorzitter William ‘Junior’ Millerson (beiden PAR) de voorkeur heeft gegeven aan een verzoek van de MFK over haar integriteit, terwijl zij zelf al eerder een soortgelijk verzoek had ingediend.

De Staten stonden gisteren op verzoek van de MFK stil bij de integriteit van Alcalá-Wallé. De oppositiefactie stelt dat de minister tegen de screeningswet in heeft gehandeld, door tot voor kort bij het Kamer van Koophandel ingeschreven te staan als bestuurslid van een stichting en als directielid van een medische praktijk. De minister spreekt deze beschuldigingen tegen en stelt dat beide instanties al lang niet meer actief zijn.

In haar brief hekelt Alcalá-Wallé het feit dat het verzoek van de MFK in behandeling is genomen. Het verzoek van de MFK dateert van 25 september, maar al op 23 september had zij als minister een soortgelijk verzoek naar de Staten gestuurd. Zij constateert dat haar verzoek door de Staten genegeerd werd en dat de MFK nu een platform krijgt om een debat

te voeren over haar functiëren, hierbij gebruikmakend van haar documenten om zo een eigen draai aan het verhaal te geven. Dit alles met het doel om ‘hun destructieve politiek te bej bij het Kamer van Koophandel ingeschreven te staan als bestuurslid van een stichting en als directielid van een medische praktijk. De minister spreekt deze beschuldigingen tegen en stelt dat beide instanties al lang niet meer actief zijn.

is ongelooflijk en ongehoord.” In haar brief maakt Alcalá-Wallé ook melding van een poging om haar mailaccount te hacken. Volgens haar is dit het bewijs dat sommige mensen eropuit zijn om ten koste van alles bewijzen te vinden om ‘hun politieke dorst te lessen’.

De minister is verder zeer kritisch op het functioneren van de MFK in de Staten. Zo merkt zij op dat er tal van voorstellen liggen die door het parlement in behandeling genomen moeten worden, maar dat wordt gekozen voor een publiekelijke aanval op haar integriteit. Ook de Staten krijgen er van langs. “De Staten zijn in de maanden juli-augustus zes weken met reces gegaan. Maar aan de andere kant gaat de Raad van Ministers niet met reces. Hiermee rekening houdend en met het feit dat de minister dit jaar nog geen rust heeft gekregen en ook niet met vakantie is gegaan, en in juli-augustus hard heeft gewerkt zodat het nieuwe schooljaar in alle rust van start kon gaan, zal de minister binnenkort met vakantie gaan.”

Rhuggenaath in Nederland, België en Duitsland ‘Chos’ Romero zit commissie Groeiakkoord voor

Premier Eugene Rhuggenaath ontmoet staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) tijdens zijn werkbezoek aan Nederland.

WILLEMSTAD — De Curaçaose regering heeft een commissie in het leven geroepen die moet gaan toezien op implementatie van het Groeiakkoord. Deze commissie wordt voorgezeten door voormalig directielid van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, Albert ‘Chos’ Romero.

In de commissie zit verder ook oud-notaris en voormalig waarnemend gouverneur van Curaçao Adèle van der Pluim-Vrede. De commissie wordt ondersteund door secretaris Aimee Kleinmoe-dig-Francisco. De regering maakt melding van de oprichting van de commissie in een persbericht naar aanleiding van een werkbezoek van de Curaçaose premier aan Nederland. Tijdens zijn bezoek aan Nederland spreekt Rhuggenaath met onder anderen zijn ambtgenoot Mark Rutte en staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties) In het Groeiakkoord zijn concrete afspraken gemaakt over de samenwerking met Nederland voor de implementatie van de groei-strategie die de Curaçaose regering vorig jaar heeft opgesteld. De groei-strategie gaat op haar beurt uit van investeringen en beleidsveranderingen om onder meer de lokale economie nieuw leven in te blazen, het financiële huishouden op orde te krijgen en om het bestuur te verstevigen. Met staatssecretaris Knops is uitgebreid gesproken over de voortgang met betrekking tot de uitvoering van het Groeiakkoord. Enkele stappen voor wat betreft de korte termijn financiële aanpassingen en maatregelen zijn al genomen en op andere onderdelen, zoals de investeringsagenda en de sociale ontwikkelingsagenda is grotendeels het voorbereidend werk afgerond en is het nu aan de regering om hieraan een vervolg te geven. Er is afgesproken dat de regerin-

gen in gesprek blijven over mogelijke ondersteuning bij capaciteitsontwikkeling en het uitvoeren van de vastgestelde prioriteiten. Rhuggenaath had daarna een gesprek met Rutte. De twee premiers hebben even stilgestaan bij de succesvolle deelname van de hele Koninkrijksdelegatie aan de algemene vergadering van de Verenigde Naties voor wat betreft het buitenlands beleid en het aantrekken van internationale kennis en investeringen voor de landen. Daarna kwam het Groeiakkoord weer ter sprake, als ook de ontwikkelingen rond de raffinaderij, de effecten van de crisis in Venezuela zoals migratie en de inspanningen die gedaan worden om de economie van Curaçao aan te jagen.

Rhuggenaath heeft verder ook een gesprek gehad met de ambassadeur van China in Nederland, Xu Hong. Dit kennismakingsgesprek verliep volgens de premier zeer

positief met een uitwisseling van ideeën om de samenwerking tussen de twee landen verder te verbeteren. China is aangewezen als een van de twaalf focuslanden voor het buitenlands beleid van Curaçao. Specifieke onderwerpen die aan de orde zijn gekomen zijn toerisme, de logistieke hubfunctie en de financiële sector, acties tegen klimaatverandering zoals renewable energy en ook culturele uitwisseling. De premier heeft de ambassadeur uitgenodigd om Curaçao te bezoeken en heeft ook bevestigd de uitnodiging om een bezoek aan China af te leggen te aanvaarden. Rhuggenaath reisde gisteren af naar Brussel waar hij tot donderdag zal verblijven. Vrijdag de 18e zal hij Duitsland aandoen voor een rondleiding bij de Heide Raffinaderij in Hemmingstedt, dat onderdeel uitmaakt van de Klesch Group, de preferred bidder om de toekomstige huurder van de Isla-raffinaderij te worden.

OM heeft nieuwe woordvoerder

WILLEMSTAD — Het communicatieteam van het Openbaar Ministerie Curaçao is versterkt.

Shurminia Martina-Rafael is vanaf 1 oktober werkzaam als medewerker Communicatie en Voorlichting bij het Parket van de pro-

cureur-generaal. Ze is belast met de externe en interne communicatie voor het OM Curaçao.

Inmiddels ex-woordvoerder Roderick Gouverneur wordt belast met de communicatietaken voor de BES-eilanden en Hazel Durand blijft be-

last met St. Maarten. De benoeming van Martina-Rafael verliep niet zonder issues.

Welingelichte bronnen melden aan de *Amigoe* dat ze op verzoek van minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) in die functie

werd geplaatst, zonder dat eerst een interne sollicitatieprocedure was gestart. Na ontevredenheid binnen het OM, is voor de vorm een interne procedure gestart, waarna toch voor de externe oud-medewerker van minister Girigorie is gekozen.

Tjin Asjoe grote afwezige bij raadsdebat

‘Fouten gemaakt bij inhuren journalisten’

KRALENDIJK — Gedeputeerde Nina den Heyer van Bonaire heeft tijdens de raadsvergadering van gisteravond het boetekleed aangetrokken namens het Bestuurscollege. Den Heyer gaf ruimhartig toe dat er fouten zijn gemaakt bij het inhuren van twee journalisten om de verrichtingen van het lokale bestuur als redactionele kopij te verspreiden.

Volgens de gedeputeerde was het vertrouwelijke karakter van dit besluit ingegeven door privacyoverwegingen zoals dat gebruikelijk is bij personeelsaan gelegenheden. Den Heyer verzekerde tegelijkertijd dat het nooit de bedoeling was geweest om het besluit

geheim te houden. Oppositieleider Clark Abraham van de Partido Demokrá tiko Boneriano (PDB, rood) maakte meteen gehakt van deze redenering door erop te wijzen dat het inhuren van diensten niet onder personeelszaken valt en het besluit ook nooit wereld-

kundig zou zijn gemaakt als de *Amigoe* er niet over had gepubliceerd op basis van gelekte documenten. “U betreurt het feit dat deze episode in de media is gekomen en uw Bestuurscollege verzint vervolgens allerlei smoesjes om het weer recht te praten”, aldus Abraham. Ook Renata Domacassé van de Movementu di Pueblo Boneriano (MPB, blauw) vond de aangedragen argumenten zwak: “Het BC had inderdaad een betere afweging moeten maken. Wat schuilt er werkelijk achter

dat vertrouwelijke karakter van het besluit? Wij hebben daarop geen antwoord gekregen. Wat we wel weten is dat deze zaak niet goed is verlopen.”

Vragen

Zowel Domacassé als haar fractiegenoot Joselito Statia sloot zich aan bij de vragen die Abraham op het Bestuurscollege afvuurde. Statia wil weten hoe vaak beiden eerder diensten hadden verleend aan het BC en vroeg om een gedetailleerd overzicht van alle betalingen aan journalisten sinds 2010.

Den Heyer gaf in haar uitleg van het besluitvormingsproces bij herhaling toe dat de BV'tjes van beide journalisten in het verleden ook werk hebben verricht voor het eilandbestuur: “Het inhuren van mensen uit de media voor het ondersteunen van de overheidscommunicatie is een praktijk die al lang bestaat. De bedrijven van beide journalisten hebben eerder voor Bestuurscolleges gewerkt waarbij het echter nooit de bedoeling was geweest om het nieuws te beïnvloeden.”

De gedeputeerde verklaarde dat het huidige BC ‘he-laas’ nog geen communicatiebeleid heeft kunnen formuleren en dat de gede-

Nina den Heyer

puteerden pas na de publicatie van de ambtsstukken in deze krant doorkregen dat men de ‘verkeerde weg’ was ingeslagen. “Wij wilden een praktijk die al erg lang bestond formaliseren”, aldus Den Heyer.

Tjin Asjoe

De gedeputeerde verving haar ambtgenoot Elvis Tjin Asjoe die verantwoordelijk is voor de portefeuille Bedrijfsvoering en Ondersteuning waaronder de communicatieafdeling ressorteert. Tjin Asjoe is op dienstreis in Europa waar hij zich laat vergezellen door één van de in opspraak geraakte personen, die nog steeds de voorlichting van de gedeputeerde verzorgt maar niet langer onder zijn eigen naam publiceert. Zowel Abraham als Domacassé vond het jammer dat Tjin Asjoe opnieuw niet aanwezig kon zijn om uitleg te geven aan de Eilandsraad. “Het was beter geweest wanneer hier het voltallige college aanwezig was geweest. De twee rechtstreeks bij de zaak betrokken bestuurders, gedeputeerde Tjin Asjoe en

gezaghebber Edison Rijna, bleven weg waardoor wij geen antwoord kregen op al onze vragen”, aldus Domacassé.

Den Haag

De Eilandsraadsleden waren ontzet over de heftige reacties uit Den Haag op de rel rond de twee voorlichters. Staatssecretaris Raymond Knops liet in een reactie op Kamervragen hierover duidelijk weten dat zulke praktijken in-druisen tegen alle regels en richtlijnen bij het Rijk waar journalisten die zich bezighouden met de politiek of het openbaar bestuur op geen enkele manier mogen worden ingehuurd als voorlichters. VVD-Kamerlid André Bosman had stevige kritiek op de door het BC aangemoedigde belangenverstrengeling van journalisten en zei dat het vermengen van verantwoordelijkheden en taken ‘grote problemen’ geeft in de bestuurbaarheid. Raadslid Abraham benadrukte dat lezers niet het verschil kunnen merken tussen echt nieuws en de als redactionele bijdragen

verhulde opinies van de bestuurders. “Het volk kan hierdoor geen vertrouwen hebben in de berichtgeving en heeft geen garantie op de waarheid. Bosman en Knops laten er geen misverstand over bestaan: dit kan niet. Ondertussen verklaart gedeputeerde Tjin Asjoe dat er helemaal niets aan de hand is. Hij verschijnt op de Curaçaose televisie om glashard te ontkennen dat er iets loos is, maar vertikt het om hier in onze Eilandsraad verantwoording te komen afleggen.”

Hete aardappel

Het verstek van de verantwoordelijke gedeputeerde stak ook andere raadsleden die het opmerkelijk vonden dat Tjin Asjoe de hete aardappel had doorgeschoven naar zijn vervanger Den Heyer. Zij stond gisteren voor de welhaast onmogelijke taak het beleid van Tjin Asjoe te verdedigen. Den Heyer oogstte grote bewondering met haar optreden en kreeg weliswaar veel vragen voorgelegd, maar harde kritiek bleef haar bespaard.

Ook Abraham vond het ongepast om Den Heyer stevig aan te pakken. Wel benadrukte hij dat de bestuurders van Bonaire niet ‘normaal’ handelen: “Bij de Rijksoverheid kan het inhuren van actief werkzame journalisten niet en bij de Rijksdienst Caribisch Nederland kan dat evenmin. Alleen ons Bestuurscollege schijnt het normaal te vinden om de berichtgeving te manipuleren en daarmee het functioneren van de democratie te ondermijnen.”

Tjin Asjoe was wederom niet bereikbaar voor commentaar.

Het BC tijdens de vergadering gisteravond.

Tweede Kamer positief over schuldhulpverlening

DEN HAAG — Een grote meerderheid van de Tweede Kamer is voorstander van een regeling voor schuld-hulpverlening in Caribisch Nederland. “Ik weet dat dit een taak is van de eilanden zelf, maar toch vraag ik me af of het niet verstandig is om te kijken of we gezamenlijk met de eilanden een vorm van schuld-hulpverlening op kunnen zetten”, zei PvdA-Tweede Kamerlid Attje Kuiken over de motie die ze samen indiende met Stieneke van der Graaf (ChristenUnie).

Kuiken en Van der Graaf kregen gisteren brede steun van de Tweede Kamer, inclusief

de regeringspartijen VVD, CDA en D66 en de grotere oppositiepartijen SP en Groen-

Links. Staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) was zelf ook positief over de motie, zolang duidelijk is dat schuld-hulpverlening een lokale verantwoordelijkheid is en dat de Nederlandse regering alleen ondersteunt. De Tweede Kamer ging ook akkoord met een motie, waarin Van der Graaf vraagt om een betere vastlegging van

cijfers en andere gegevens over Bonaire, St. Eustatius en Saba. “Dergelijke gegevens (zijn) nodig om beleidsmaatregelen te nemen en te toetsen”, aldus de motie. De regering moet samenwerking zoeken met de lokale besturen, het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Sociaal Cultureel Planbureau en voor maart 2020 met een voorstel komen.

Gedeputeerde bespreekt advies Raad van State in Den Haag

KRALENDIJK — Gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe (MPB) heeft met de top van de Raad van State (RvS) gesproken over hun onderzoek naar de band tussen Caribisch Nederland en Europees Nederland. De eilandbestuurder hoopt dat de RvS vaker onderzoek gaat doen.

Op verzoek van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de Raad van State zich verdiept in de verhouding tussen het Europese en Caribische deel van het Koninkrijk. Staatssecretaris Raymond Knops wil de dienstverlening en de voorzieningen voor inwoners van Bonaire verbe-

teren. Hij heeft aan de RvS gevraagd hoe hij dat kan realiseren. Volgens de Raad van State kan dat alleen gerealiseerd worden als de eilanden niet als gezamenlijk worden beschouwd, maar op zichzelf. Daarnaast is het volgens de RvS ook van groot belang dat

er voldoende bestuurskracht aanwezig is en dat de functie van onder meer de gezaghebber groter wordt. Verder moeten de achterstanden in het sociale domein worden weggevoerd, armoede moet worden teruggedrongen en de infrastructuur op het eiland moet beter worden.

Tjin Asjoe heeft bij zijn bezoek in Den Haag laten weten dat het Bestuurscollege van Bonaire zich kan vinden in het advies van de RvS. “Het advies van de Raad van State bevat heel veel praktische aanknopingspunten hoe we het beter kunnen doen. Het ligt natuurlijk niet alleen aan Den Haag. Ook wijzelf hebben huiswerk te doen, zoals het borgen van goed en stabiel bestuur, het versterken van de uitvoeringskracht van ons ambtelijk apparaat en deugdelijk financieel beheer.” Het advies van de onafhankelijke adviseur van de regering en het parlement smaakt voor de blauwe bestuurder naar meer. Mede omdat er volgens Tjin Asjoe veel kennis is bij de RvS over Caribisch Nederland.

Ruim 100 deelnemers: Veel interesse om op Curaçao te investeren

WILLEMSTAD — De investeringsconferentie ‘Invest in Willemstad’ is achter de rug. Doel van deze summit van 10 tot 12 oktober was om dynamiek en meer leven in onze historische binnenstad terug te brengen door investeringen en nieuwe activiteiten aan te trekken. Voor deze conferentie waren lokale en Nederlandse ondernemers uitgenodigd. De belangstelling om deel te nemen was overweldigend, circa 100 ondernemers hadden zich ingeschreven. Na afloop waren er volgens de Kamer van Koophandel (KvK) Curaçao louter positieve geluiden te horen over de organisatie, maar belangrijker, er zijn goede contacten gelegd tussen lokale en Nederlandse ondernemers om samen iets te ondernemen in Willemstad.

De Nederlandse delegatieleider Hans de Boer, voorzitter van VNO-NCW, over het organiseren van de investeringsmissie naar Willemstad: “De start was moeilijk. Negatieve berichtgeving over Curaçao maakt het moeilijk om bedrijven te interesseren om iets op Curaçao te doen. Maar uiteindelijk is het met veel inspanning het gelukt om met een Nederlandse delegatie van 34 ondernemers/organisaties naar Curaçao te komen.” Aan de Curaçaose zijde hadden zich rond de 60 bedrijven aangemeld om deel te nemen aan de summit. Nadat succesvolle bijeenkomsten bij de KvK waren georganiseerd, stroomden de aanmeldingen voor deelname binnen. Er waren drie soorten ondernemers bij de conferentie: de projectontwikkelaars en investeerders; de ondernemers die geïnteresseerd zijn in exploitatie van onroerend goed in de binnenstad en ondernemers die faciliterend zijn zoals constructiebedrijven, leveranciers, architecten en dergelijke. Daarnaast was er vanuit Curaçao een aanzienlijke groep onroerendgoedeigenaren die hun panden aanboden om daar een andere of nieuwe functie aan te geven. Vaak waren ze op zoek naar investeerders of exploitanten om samen verder te ontwikkelen. De investeringsbijeenkomst kende een uitgebreid pro-

gramma bedoeld om zowel Curaçaose als Nederlandse ondernemers kennis te laten maken met de potentie van Willemstad: een historisch authentieke stad met een unieke mix van Nederlandse en Caribische cultuur die aan de vooravond staat van een hernieuwde interesse, dynamiek en ontwikkeling. Er waren presentaties over wat er gerealiseerd is, zoals Pietermaai van een ‘no go’-naar een ‘go’-district; wat bezig is: Corendon met 800 hotelkamers en het Kaya Kaya-project; wat klaar staat om binnenkort een hernieuwde functie te krijgen: de Kop van Scharloo van haven- naar woonfunctie, het St. Elisabeth District van hospitaal naar centrum voor zorg, wonen en horeca en de bovenverdiepingen in Punda van opslag- naar woonfunctie. “Met deze presentaties”, aldus coördinator van de conferentie Rob van den Bergh, “wordt duidelijk richting aangegeven waar het naar toe gaat met Punda, Otrobanda, Pietermaai en Scharloo. Alle vier de wijken van Willemstad hebben een enorme potentie.” Daarnaast waren er de meer informatieve sessies. Een sessie ging over waarom investeren op Curaçao maar ook waarom ondernemers op Curaçao investeren als ze een goede toegang tot de markten van Colombia en Panama willen krijgen. Een

andere sessie benadrukte de subsidiemogelijkheden bij restauratie van monumenten, de aantrekkelijke fiscale incentives specifiek gericht op de werelderfgoedstad en hoe investeringen lokaal gefinancierd kunnen worden. De summit richtte zich ook op kunst en cultuur in de Unesco-Werelderfgoedstad Willemstad. Uit Nederland kwamen musea, deskundigheid over herbestemming van bestaande gebouwen, functionarissen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed die hier de lokale cultuursector ontmoetten. Voor deze groep was naast het algemene programma een speciaal cultuureel spoor uitgezet om tot meer en intensieve samenwerking te komen binnen het Koninkrijk op het gebied van ‘art & culture’. Uit de bijeenkomst kwamen ook een aantal goede suggesties waaronder: doe wat aan de vervallen panden en de open plekken. Hans de Boer toonde zich volgens de KvK een tevreden man aan het eind van de conferentie: “Al mijn Nederlandse ondernemers zijn nu veel positiever over Curaçao en Willemstad dan ze waren toen ze uit het vliegtuig stapten.” De eerste reacties van de deelnemers waren zeer lovend over de mogelijkheden die Willemstad biedt. De stad gaat zich de komende jaren sterk ontwikkelen. Het is nu het juiste tijdstip om in te stappen. Sommige ondernemers lieten doorschemeren dat ze reeds goede contacten hadden gelegd om iets te gaan doen in Willemstad. KvK-voorzitter Billy Jonckheer was trots: “Deze summit toont aan dat de particuliere sector in het Koninkrijk kan samenwerken voor de verbetering van onze economieën. Follow-up zal erg belangrijk zijn. Het is nu een kwestie van doorpakken.”

INGEZONDEN

Segun William Shakespeare

SEGUN WILLIAM Shakespeare ‘den bida di hende tin un ola ku, si us’é bon, ta kondusí na fortuna. Si no hasi bon uso di dje, e bida ta kai den awa plat i ta bira problema. Mester probéchá di e koriente, sino bo ta pérdí’.

Nuebe aña despues ku Bonaire a bira Entidad Públiko, komo munisipio di Hulanda, e pregunta ta ku si Bonaire ta riba un ola ku ta bai den direkshon di fortuna òf di perdishon. Diputado Elvis Tjin Asjoe ta kere firmamente ku Bonaire ta riba e ola ku ta kondusí na fortuna. Sigur ta, ku ta bini for di Hulanda olanan ku ta trese kapital pa; enseñansa, salubridat, seguridat, pero Bonaire no ta riba e ola di seguridat sosial. Semper e ola aki ta kaba den awa ketu.

Pa hasi algu riba tereno di seguridat sosial mester traha mil rapòrt, hasi inventario, hasi registrashon i analisá pa di tantísimo biaha e problema konosí. Ta bini un konseho di Raad van State i un rapòrt di IBO

i mesora ta sali for di Hulanda olanan ku ta krese bira sunami. Ta ola di medida, ola di supervishon, ola ku barku di Piet Hein yen di konsehero, konsultènt, eksperto i supervisor ku ta regresá Hulanda kargá ku tesoro karibense.

Tin pensamentu, ku ta bai bira realidat, pa: pone e repartishon di tarea ku a tuma lugá na 2010 na disposishon di Selibon. Eliminá Representante di Reino i duna mas tarea na e institutonan; gezaghebber i sekretario di Entidad Públiko Bonaire. Ministerio di Asuntunan Interno i Relashon di Reino ta bai haña un ròl mas fuerte. E ola brutu aki lo tapa palasio di Kolegio Ehekutivo. Koalishon no ta spièrta pueblo pa e politika/peligher nobo di Hulanda. Mi ta mustra riba e historia di Hannibal ku a sali for di Carthago, Nort Afrika, krusa Spaña i Fransia bai Italia. Senadornan tabata reuní na Roma pa wak kon ta enfrentá Hannibal. Ta un mucha a grita

dilanti di Senado: ‘Hannibal ante portas’. Hannibal ta pará dilanti Roma ku su ehérsito.

Bonaire tin un mucha, Clark Abraham, ku konstantemente ta grita ku Hulanda ta den Kralendijk pero nos ‘senadornan’ ta deliberando kon bagatelisá e mucha aki. Ta yega un dia ku e koalishon MPB/UPB lo eksperensia loke a pasa ku e boneriano Minguel Pourier. Hasi loke Hulanda pidi pero na final, dal Minguel un bon skòp. Wak e politika di Merka. Yuda e kurdonan kombati ISIS i awor kita man i laga Turkia gòlpia e kurdonan. Sekretario di Estado Knops ta papia bon di diputado Tjin Asjoe. Mi ta avertí diputado pa e dicho “Als de vos de passie preekt, boer let op je kippen.” E nifikashon ta: no konfia hende ku ta kuchú di dos banda.

ARTHUR SEALY
Bonaire

Boerenprotest legt Den Haag lam

De demonstranten hadden volgens de afspraken op de Koekamp moeten staan, maar trokken al snel naar het grotere naastgelegen Malieveld.

DEN HAAG — Protesterende boeren zijn vandaag zo massaal naar Den Haag gekomen, dat ze grote delen van de binnenstad hebben lamgelegd.

De snelwegen naar de hofstad zijn volledig dichtgeslibd met files die voor een belangrijk deel uit tractoren bestaan. Het openbaar vervoer in Den Haag ligt stil omdat de boeren belangrijke kruispunten blokkeren. De boeren trokken naar Den Haag nadat ze eerst met duizenden tractoren in De Bilt hadden gedemonstreerd. Sommige boeren probeerden tegen de afspraken in met de auto het RIVM in Bilthoven te bereiken, maar lieten zich zonder morren terugsturen door de politie. Op de A12 richting Den Haag waren ze minder gezellig. Boeren negeerden de rode kruizen die de weg ter hoogte van Nootdorp afsloten. Een wegversperring met legertrucks moest

wijken omdat de situatie voor politie en militairen te dreigend werd. Daarop vervolgden de boeren hun weg over de snelweg richting Malieveld. De demonstranten hadden volgens de afspraken op de Koekamp moeten staan, maar trokken al snel naar het grotere naastgelegen Malieveld. Later verlieten honderden boeren het terrein om tramlijnen te blokkeren. Premier Mark Rutte en burgemeester Johan Remkes hebben de boeren gewaarschuwd om zich wel aan de afspraken en de aanwijzingen van de autoriteiten te houden. Ander gedrag noemde Remkes onacceptabel en gevaarlijk. Rutte waarschuwde dat anders ‘het strafrecht geldt’. De inzet van defensiemateriaal betekent niet dat het leger is ingezet tegen de eigen bevolking, verklaarde minister Ank Bijleveld van Defensie. De leger vrachtwagens die de A12 blokkeerden en die in de Haagse binnenstad worden

ingezet om de weg naar het Binnenhof te versperren, zijn volgens haar normale bijstand om de verkeersveiligheid te bewaken. Op de ring rond Groningen sloten zich honderden boeren aan bij een ronde over de ringweg om de stad als steunbetuiging aan de actie in Den Haag. De politie heeft vanmorgen het Haagse Binnenhof afgesloten voor publiek. Op verschillende plekken rond het Binnenhof waren demonstrerende boeren met hun tractoren verschenen. Het Binnenhof is voor hen tot verboden terrein verklaard. De ingangen naar het binnenplein, waaraan onder andere de gebouwen van Eerste en Tweede Kamer en van de minister-president liggen, zijn afgezet met linten en voertuigen. Er zijn veel agenten op de been en ook de Mobiele Eenheid staat vlakbij paraat. De Tweede Kamer heeft uit voorzorg een zijuitgang gesloten.

‘Impasse bij brexit-onderhandelingen’

BRUSSEL — De onderhandelingen over de brexit zijn in een impasse terechtgekomen. Volgens EU-bronnen kunnen de laatste technische struikelblokken niet worden opgelost zonder nieuwe instructies van de Britse regering, schrijft persbureau Bloomberg.

De Noord-Ierse politieke bondgenoot van de regering van premier Boris Johnson, de unionistische DUP-partij, zou bezwaar hebben tegen nieuwe voorstellen voor

een oplossing van de grenskwestie op het Ierse eiland na de brexit. Die waren opgevoerd in de hoop morgen een ontwerpakkoord te kunnen voorleggen aan de EU-leiders die in Brussel bijeenkomen. De DUP keerde zich eerder ook al tegen de brexit-

deal van de toenmalige Britse premier Theresa May. Die is drie keer weggestemd door het Britse parlement. Haar opvolger Johnson wil nu een nieuwe deal sluiten. Ingewijden zeggen dat de Britten de afgelopen dagen forse concessies hebben gedaan.

Tientallen arrestaties na protesten Catalonië

Demonstrerende Catalanen werden met wapenstokken verdreven.

BARCELONA — In Barcelona en andere steden in de Spaanse regio Catalonië hebben opnieuw duizenden mensen geprotesteerd tegen de veroordeling tot gevangenisstraffen van negen separatistische leiders. Zeker 25 demonstranten zijn daarbij gearresteerd.

De politie voerde charges uit toen demonstranten op verschillende locaties probeerden veiligheidshekken rond Spaanse overheidsgebouwen omver te werpen en blikken en fakkels naar de politie

slingerden. Daarbij vielen zeker 74 gewonden.

In Barcelona waren er net als maandag botsingen met de politie. De demonstranten, van wie een aantal zich

onherkenbaar had gemaakt, gooiden met voorwerpen en verfzakken naar de politie en scholden ze uit. Ook werden op vele plaatsen brandjes gesticht. De politie trad op met de wapenstok. Eerder hadden activisten al verschillende straten in Catalonië geblokkeerd. In Girona, Lleida en Tarragona gingen talloze voorstanders van onafhankelijkheid de straat op.

Giuliani en Pence weigeren documenten te geven

WASHINGTON — De Amerikaanse vicepresident Mike Pence en de persoonlijke advocaat van president Donald Trump, Rudy Giuliani, hebben gisteren gezegd geen documenten te zullen overhandigen met betrekking tot de correspondentie die de regering heeft gevoerd met Oekraïne.

Beiden leggen daarmee een dagvaarding van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden naast zich neer, dat een onderzoek tot afzetting van de president is begonnen. Via een dagvaarding was hen opgedragen voor 15 oktober de dossiers te overhandigen aan drie onderzoekscommissies van het Huis die door de Democraten worden geleid. De commissies willen opheldering over de zogeheten

Oekraïne-affaire, waarin Trump zijn macht zou hebben misbruikt. Dat deed de president volgens een klokkenluider door een telefoongesprek met zijn Oekraïense ambtgenoot Volodimir Zelenski, waarin hij Zelenski vroeg een onderzoek in te stellen naar zijn politieke rivaal Joe Biden. Ook Giuliani en Pence zouden daarin een rol hebben gespeeld. Trump zegt niets verkeerd te hebben gedaan

en spreekt van een heksenjacht.

Volgens Giuliani is het onderzoek ‘onwettig’. Verder stelt hij dat de informatie die de parlementariërs willen hebben over zijn werk in Oekraïne wordt beschermd door de geheimhoudingsplicht. De opstelling van de advocaat kan aanleiding zijn voor het Huis om een rechtszaak te beginnen tegen hem. Eerder is ook minister Mike Pompeo van Buitenlandse Zaken gevraagd documenten te overhandigen. Die heeft daar nog niet op gereageerd. De commissies willen ook verschillende sleutelfiguren over de zaak horen.

Veto Trump tegen stoppen geldstroom grensmuur

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft een veto uitgesproken over een resolutie van het Congres om de noodtoestand aan de Mexicaanse grens te beëindigen.

De president zei dat er nog steeds sprake is van een nationale noodsituatie aan de zuidgrens van de Verenig-

de Staten. “De grens met Mexico blijft een poort voor criminelen, bendeleden en drugs. Om de veiligheid van het land te beschermen, is het daarom mijn plicht om de noodtoestand te handhaven”, aldus Trump. De president had in februari een nationale noodtoestand uitgeroepen om een muur aan de grens met Mexico te financieren zonder parlemen-

taire goedkeuring. Het Congres keurde het gevraagde bedrag niet goed. De noodtoestand stond Trump toch toe om geld van Defensie over te hevelen naar de bouw van grensbarrières. De Democraten noemen de maatregel ongrondwettelijk omdat het Congres volgens de grondwet verantwoordelijkheid heeft voor toekennen van overheidsgeld.

Chaos tijdens toespraak leider Hongkong

HONGKONG — De hoogste bestuurder van Hongkong heeft een belangrijke toespraak moeten afbreken. Oppositieleden verstoorden de speech van Carrie Lam in het parlement van de metro-pool, de zogeheten Wetgevende Raad (LegCo).

Critici maakten luidkeels hun ongenoegen duidelijk en scandeerden leuzen. De geplaagde leider vertrok uiteindelijk uit het parlement, dat enkele maanden geleden nog werd be-

stormd door boze betogers. Het kantoor van Lam liet vervolgens weten dat een filmpje van haar toespraak verspreid zou worden. Dat gebeurde ook. Lam kondigde in de jaarlijkse toe-

spraak haar beleidsplannen aan. Ze wil de toegang tot betaalbare woonruimte in de miljoenenstad verbeteren. Dergelijke maatregelen lijken bedoeld te zijn om de onvrede onder de bevolking deels weg te nemen. Inwoners van Hongkong, dat een autonome status heeft binnen China, zijn de afgelopen maanden herhaaldelijk massaal de straat opgegaan.

Man Ruinerwold verdacht van vrijheidsberoving

GRONINGEN — De 58-jarige huurder van het pand in Ruinerwold die maandag werd opgepakt, wordt verdacht van betrokkenheid bij wederrechtelijke vrijheidsberoving en het benadelen van de gezondheid van anderen.

Dat heeft het Openbaar Ministerie Noord-Nederland vandaag bekendgemaakt. In het pand werd een gezin aangetroffen, nadat er een melding was gedaan waarin

zorgen waren geuit over hun leefomstandigheden. De man wordt morgen voorgeleid bij de rechter-commissaris. De leden van het gezin leefden in provisorisch ingerichte

woonruimtes in het huis die afgesloten konden worden. Ze woonden daar al negen jaar en leidden een teruggetrokken bestaan, liet burgemeester Roger de Groot van gemeente De Wolden gisteren weten. Uit privacyoverwegingen is niets bekendgemaakt over de gezondheids-toestand van de mensen, die allen meerderjarig zijn. De

personen die in de boerderij woonden, zijn een vader en zijn zes kinderen. De vader werd maandag aangetroffen in de woning met vijf kinderen. Het zesde kind was degene die melding maakte van de leefomstandigheden. Dat zou een 25-jarige man zijn, die zijn verhaal zou hebben gedaan in een café in de Drentse plaats.

Politie staat voor raadsel na vondst doden

HALDENSLEBEN — In een pand van een pakketdienst in Duitsland zijn twee doden gevonden en de politie weet niet waar de twee mannen aan zijn overleden. Elders in het gebouw werd later ook nog een zwaargewonde man ontdekt.

Het gaat om een pand van het bedrijf Hermes in de plaats Haldensleben in de deelstaat Saksen-Anhalt. In de nacht van maandag op dinsdag werd het lichaam van een 58-jarige man ontdekt die onwel was geworden en ter plaatse was overleden. Gistermiddag werd in een transportvoertuig in het bedrijf een 45-jarige man levenloos aangetroffen. Hij zat op de bestuurdersplaats. In beide gevallen is de doodoorzaak nog onduidelijk. Vannacht waren ongeveer 120 brandweerlieden bezig met onderzoek. Het bedrijf is ontruimd. De politie gaat voorlopig uit van een samenloop van omstandigheden maar sluit niet uit dat er andere oorzaken zijn, aldus Duitse media vandaag.

Congres wil besluit Trump over Syrië herroepen

WASHINGTON — In beide huizen van het Amerikaanse Congres is een gezamenlijke resolutie aangenomen die het besluit van president Donald Trump om de Amerikaanse troepen uit Syrië weg te halen herroept.

De president besloot vorige week de Amerikaanse troepen weg te halen uit het land. Daarop besloot de Turkse pre-

sident Recep Tayyip Erdogan het leger de vrije hand te geven om Koerdische milities te bevechten in Noord-Syrië. Die

milities hebben de VS geholpen met het verdrijven van terreurorganisatie IS in die regio. Trump heeft de Democratische en Republikeinse partijleiders uit beide kamers van het congres vandaag uitgenodigd voor overleg over de situatie in Syrië.

Proces Wilders uitgesteld tot december

SCHIPHOL — Het gerechtshof heeft de voortzetting van het hoger beroep in het ‘minder Marokkanen’-proces van Geert Wilders uitgesteld tot 9 december. Het hof wil voor de nieuwe zitting worden geïnformeerd over ‘aanvullende stukken die betrekking kunnen hebben op de vervolgingsbeslissing’ van de politicus.

De PVV'er en zijn advocaat hadden wederom om aanhouding van de zaak gevraagd omdat er volgens hen steeds meer bewijs is dat toenmalig justitieminister Ivo Opstelten (VVD) zich actief met de vervolging van Wilders heeft bemoeid. Dat mag niet, het Openbaar Ministerie gaat over vervolging en informeert

het ministerie daarvoor. Advocaat Geert-Jan Knoops had al vaker om aanhouding gevraagd, maar tot nu toe ging het hof daar iedere keer niet in mee. Oorspronkelijk stond vandaag de laatste reactie van de advocaat gepland – de zogeheten dupliek – en daarna zou Wilders als laatste de kans krijgen om zijn mening

over de zaak te geven. Het hof heeft het Openbaar Ministerie nu opgedragen om alle stukken die te maken kunnen hebben met eventuele bemoeienis vanuit het ministerie, toe te voegen aan het proces-verbaal. Het OM heeft altijd ontkend dat er enige sprake van bemoeienis is vanuit het ministerie. “Telkens komt dit terug vanuit de verdediging, ik ben daar inmiddels enigszins boos over”, reageerde de advocaat-generaal. Op de uitstelbeslissing wilde hij na afloop niet reageren.

Het weer

HO, HO, HO...
HET SEIZOEN OM
BLIJ TE ZIJN!

**KLEUR
WEDSTRIJD**

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen
8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op
16 DECEMBER 2019

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen
om lekker verder te kunnen kleuren.
Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden
hoe groter de kans om te winnen.
Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen
of laat hem of haar nu abonneren
om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

Oplossing vorige week
9 Oktober 2019

4	7	8	1	2	9	3	5	6
9	5	6	8	7	3	1	2	4
3	1	2	4	5	6	8	9	7
1	4	3	6	9	8	2	7	5
7	2	9	3	1	5	6	4	8
6	8	5	7	4	2	9	3	1
5	3	1	2	6	4	7	8	9
8	9	7	5	3	1	4	6	2
2	6	4	9	8	7	5	1	3

Geen winnaar

**DONDERDAG
17 OKTOBER 2019**

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost
tussen 22 en 30 km/u.

Max Temp. 32°	Voelt Als 36°	Wind 22 km/u	Precipitatie 42%
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:21	UV index 10 v/d 10	

DONDERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het
Oost tussen 18 en 28 km/u.

Min Temp. 27°	Voelt Als 30°	Wind 18 km/u	Precipitatie 62%
Maansopgang 21:21		Maansondergang 10:25	

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Donderdag, 17 Okt. '19

Geen Cruiseschepen in poort.

Vrijdag, 18 Okt. '19

Geen Cruiseschepen in poort.

Zaterdag, 19 Okt. '19

Zaandam
08.00 – 23.00

Dienstdoende huisartsen
Woensdag 16 Oktober 2019

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. Wever

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica San Nicolas
584-5712

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Trupial
583-8560

BVN

15:25 Sesamstraat	07:35 NOS Journaal
15:40 TikTak	08:00 Weerbericht Europa/Afrika
15:45 Het Klokhuus	08:05 Dokters van Morgen
16:00 Topdoks	08:55 Het Gezin
16:25 Blokken	09:40 Nieuwsuur
16:55 Thuis	10:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20 EenVandaag	10:30 Pauw
17:45 Dagelijkse Kost	11:25 De Kennis van Nu
18:00 VRT Journaal	12:00 VRT Journaal
18:45 De Wereld Draait Door	12:30 Vandaag
19:35 NOS Journaal	13:20 Nick & Simon, The Dream
20:00 Weerbericht Europa/Afrika	14:00 NOS Journaal
20:05 Dokters van Morgen	14:20 BinnensteBuiten
20:55 Het Gezin	14:45 Tijd voor MAX
21:40 Nieuwsuur	15:25 Sesamstraat
22:25 Weerbericht Amerika/Caribiën	15:40 TikTak
22:30 Pauw	15:45 Koekiemonsters eetkar
23:25 De Kennis van Nu	15:50 Het Klokhuus
	16:10 De vloer op jr
	16:25 Blokken
	16:55 Thuis
	17:20 EenVandaag
	17:45 Dagelijkse Kost
	18:00 VRT Journaal
	18:45 De Wereld Draait Door
	19:35 NOS Journaal
	20:00 Weerbericht Europa/Afrika
	20:05 Grenslanders
	20:55 Merci voor de muziek
	21:45 Nieuwsuur
	22:30 Weerbericht Amerika/Caribiën
	22:35 Pauw
	23:30 Keuringsdienst van Waarde

donderdag 17 oktober

00:00 VRT Journaal	
00:30 Vandaag	
01:25 We zien ons	
02:00 NOS Journaal	
02:20 BinnensteBuiten	
02:45 Tijd voor MAX	
03:25 Sesamstraat	
03:40 TikTak	
03:45 Het Klokhuus	
04:00 Topdoks	
04:25 Blokken	
04:55 Thuis	
05:20 EenVandaag	
05:45 Dagelijkse Kost	
06:00 VRT Journaal	
06:45 De Wereld Draait Door	

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilliams@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushlene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

Kinderen (8 en 5) crashen met auto van ouders

Een achtjarige jongen en zijn vijfjarige broertje hebben maandagavond in de Duitse plaats Hagen (Noordrijn-Westfalen) een ongeluk veroorzaakt nadat zij de auto van hun ouders hadden meegenomen. Niemand raakte gewond, maar de auto raakte zwaar beschadigd. De oudste van de twee zou de chauffeur zijn geweest toen de auto tegen een geparkeerde aanhanger knalde. Zijn broertje zat op de bijrijdersstoel. Naast de aanhanger raakte ook een geparkeerde auto beschadigd. Het onge-

Foto: Shutterstock

luk gebeurde een straat verder dan de straat waar het gezin woont.

De ouders van de twee jongens zeiden dat hun kinderen onopgemerkt waren weggeslopen. De politie verwijt de ouders hun toezichtplicht te hebben verzaakt.

Zien wat Antoni van Leeuwenhoek zag

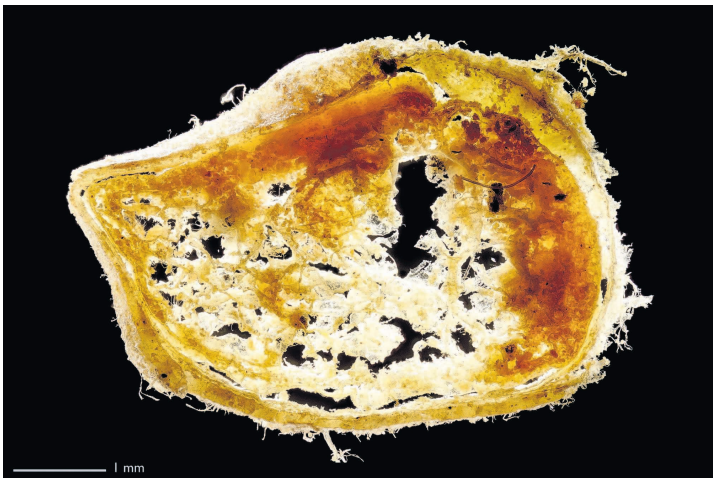

Foto: Rijksmuseum Boerhaave/Wim van Eegmond

Preparaten die zich ooit in de collectie van Antoni van Leeuwenhoek bevonden, zijn in Rijksmuseum Boerhaave in Leiden opnieuw onder diens originele microscopen gelegd en daar doorheen met moderne technieken gefotografeerd. Hedendaagse wetenschappers hopen door bestudering ervan een beter inzicht te krijgen in de werkwijze van hun legendarische collega.

Antoni van Leeuwenhoek (1632-1723) maakte zijn eigen microscopen waardoor hij als eerste zaadcellen en bloedlichaampjes zag en 'kleine diertjes' ofwel bacteriën. "Met zijn microscopen opende Van Leeuwenhoek een geheel nieuwe wereld

die geen mens ooit eerder had gezien, namelijk die van de microkosmos", zegt directeur van Rijksmuseum Boerhaave Amito Haarhuis.

Van Leeuwenhoek correspondeerde tussen 1670 en 1720 met wetenschappers van The Royal Society in Engeland en stuurde diverse preparaten mee. Deze preparaten zijn de oudst bewaard gebleven voorwerpen die door een microscoop zijn gezien, aldus het museum. Het gaat onder meer om het preparaat van de oogzenuw van een koe (foto), gedateerd op 4 december 1674. Het publiek kan de foto's en een filmpje op de website van het museum bekijken.

Klanten illegale prostituties aangepakt

Het bezoeken van illegale prostituties wordt in Nederland strafbaar. In de strijd tegen uitbuiting en mensenhandel moeten sekswerkers een vergunning aanvragen en minimaal 21 jaar zijn. Ook exploitanten van seksbedrijven zullen het voortaan met de juiste papieren moeten doen. Pooiers kunnen het helemaal schudden. Het wordt strafbaar om puur voor het geld te helpen bij illegale prostitutie, blijkt uit een reeks maatregelen van het kabinet om de seksbranche meer aan regels te binden. Een deel van de stappen was vorige week al naar buiten gekomen.

Het kabinet wil de positie verbeteren van prostituees en andere sekswerkers, zoals pornoacteurs en stripers, zodat zij minder kwetsbaar zijn. Mensen die in de seksbranche werken, moeten dat veilig kunnen doen, luidt de opvatting. Misstanden als dwang en uitbuiting moeten worden bestreden.

ChristenUnie, PvdA, SP en CDA hebben zelf ook een voorstel om klanten van sekswerkers strafbaar te stellen als zij 'redelijkerwijs kunnen vermoeden' dat de prostituee gedwongen te werk is gesteld. Die geplande wet ligt nu in de Eerste Kamer.

Honderden bij uitvaart eerste ruimtewandelaar

Foto: AFP

Honderden mensen, waaronder Amerikaanse en Russische astronauten, hebben gisteren afscheid genomen van Aleksej Leonov. De Rus, die als eerste

mensen ooit een ruimtewandeling maakte, overleed vrijdag op 85-jarige leeftijd. Collega-astronauten prezen Leonov om de beurt vanwege zijn rol binnen

Mensen

'Mogelijkheden in samenwerking met India'

Foto: AFP

Koning Willem-Alexander heeft gisterochtend in New Delhi de 25e editie van de India Tech Summit geopend. Nederland is bij deze grote technologische topbijeenkomst partnerland en een recordaantal van 250 Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen zijn er vertegenwoordigd, mede om contacten te leggen met Indiase partners en om bestaande samenwerking uit te breiden. Volgens Willem-Alexander

kunnen beide landen goed met elkaar samenwerken omdat ze allebei een duidelijk idee hebben wat innovatie eigenlijk is. "Innovatie gaat over co-creatie. Innovatie gaat over het samenbrengen van internationale kennis en expertise om sociale problemen aan te pakken die ons allemaal aangaan. Zoals klimaatverandering, duurzame voedselproductie en betaalbare gezondheidszorg van goede kwaliteit", zei hij.

De koning benadrukte het belang 'om te investeren in een langdurige relatie met partners die te vertrouwen zijn'. "Voor Nederland is India zo'n partner." Beide landen zijn op veel vlakken 'samen een geweldig team'. Het koningspaar had twee uur uitgetrokken voor het bezoek aan de tweedaagse bijeenkomst, waar met veel ondernemers werd gesproken over innovaties op tal van terreinen.

Primeur: Transgender raadslid in Bangladesh

Foto: AFP

In Bangladesh is voor het eerst een transgender verkozen tot raadslid. Pinki Khatun (foto 2e rechts) krijgt een plekje in het bestuur van Kotchanpur, een stad in het westen met circa 200.000 inwoners. De 37-jarige kreeg meer dan 4000 stemmen. "Ik ben zeer verheugd. Ik heb van deur tot deur campagne gevoerd en de mensen reageerden daar positief op". Khatun wil gezien worden als

ten moeten worden beschermd", zei Khatun na de verkiezing. "Verder zal ik werken voor de hijra's, zodat zij eervol in onze samenleving kunnen leven." De regering van Bangladesh zegt dat er zo'n 10.000 hijra's in het land leven. Vermoedelijk zijn het er meer, maar velen durven er niet voor uit te komen uit angst voor discriminatie.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : t.torres@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Tunnel onder Kamp Amersfoort ontdekt

Onder Kamp Amersfoort is een tunnel ontdekt die het gevangenenkamp verbond met het SS-deel. Oudgevangenen maakten in hun memoires al melding van de tunnel, maar pas zeer recent kon er gericht gezocht worden. Daarbij hebben de onderzoekers de ondergrondse verbindingsgang blootgelegd. In het toenmalige kamp was het terrein met de barakken voor de gevangenen strikt gescheiden van het deel met de SS. Dat was omgeven door hoog prikkeldraad en wachttorens, met een houten toegangspoort. De nu uitgegraven tunnel werd echter

veelvuldig gebruikt door bewakers om gevangenen snel onder de draadversperring door te loodsen, bijvoorbeeld naar de administratie. Een 'unieke vondst', aldus directeur Willemien Meershoek. "De tunnel is een belangrijke ontdekking uit de verschrikkelijke geschiedenis en zal onderdeel gaan uitmaken van het verhaal van Kamp Amersfoort dat wij willen blijven vertellen." Bezoekers kunnen de tunnel aanstaande vrijdag tussen 15.00 en 18.00 uur bekijken. Zo'n 20.000 mensen zijn vanuit Kamp Amersfoort naar andere concentratiekampen gestuurd.

Atwood en Evaristo winnen samen Booker Prize

Foto: AFP

Margaret Atwood's 'The Testaments' en Bernardine Evaristo's 'Girl, Woman, Other' hebben dit jaar samen de Booker Prize in Londen gewonnen. De jury maakte de winnaars van de grote literaire prijs maandagavond bekend. "We hadden geen van beiden verwacht dit te winnen", zei Atwood tijdens de uitreikingsceremonie op televisie. 'The Testaments', vorige maand gepubliceerd, is het vervolg op de bestverkochte roman van de Canadese au-

teur uit 1985, 'The Handmaid's Tale'. 'Girl, Woman, Other' van de Britse auteur Evaristo vertelt de verhalen van twaalf karakters, voornamelijk vrouwelijk en zwart in de leeftijd van 19 tot 93 jaar, die in Groot-Brittannië wonen. Elk jaar kent een jury de prijs toe aan 'de beste roman van het jaar, geschreven in het Engels en gepubliceerd in het Verenigd Koninkrijk en Ierland', waarbij de winnaar 50.000 pond (bijna 113.000 gulden) ontvangt.

Aantal stamceldonoren verzesvoudigd

Het aantal Nederlanders dat geregistreerd staat als stamceldonor is opgelopen tot 300.000. Vijf jaar geleden waren dat er nog maar 50.000, maakte Matchis, het Nederlands Centrum voor Stamceldonoren, bekend. Ook het aantal stamceldonaties neemt toe. Dit jaar hebben al ruim 150 Nederlanders stamcellen afgestaan, zodat patiënten ermee be-

handeld kunnen worden voor ernstige bloedziekten als leukemie. Vier jaar geleden waren dit er 50. Per jaar krijgen enkele duizenden mensen in Nederland te horen dat ze een vorm van bloedkanker hebben. Een patiënt met leukemie of een andere vorm van bloedkanker kan genezen door een stamceltransplantatie.

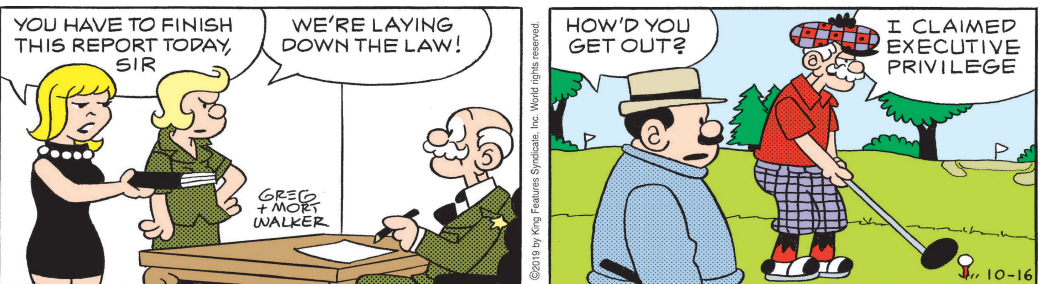
Buckles

By David Gilbert

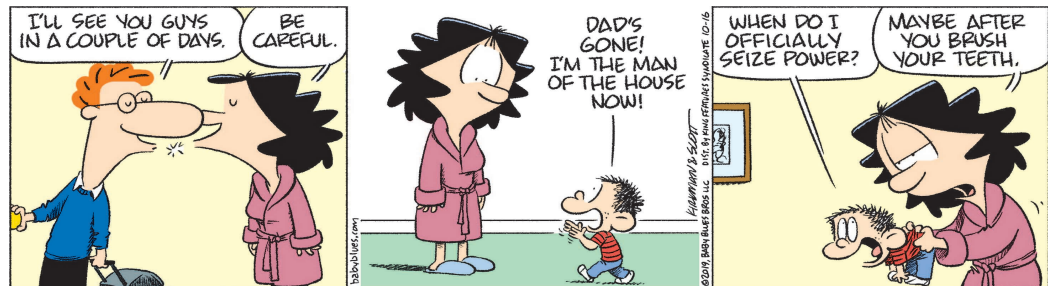
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Spanje naar EK 2020 na gelijkspel bij Zweden

Foto: AFP

Door een late treffer van Rodrigo heeft Spanje zich geplaatst voor het EK.

SOLNA — Spanje heeft zich door een laat gelijkspel tegen Zweden (1-1) gekwalificeerd voor het EK voetbal van 2020. De Spanjaarden hebben met nog twee duels te spelen in groep F 5 punten meer dan Zweden en 6 punten meer dan Roemenië, dat tegen Noorwegen eveneens 1-1 speelde. Dat betekent dat Spanje nu al is verzekerd van de tweede plaats en daarmee van deelname aan het EK.

De Zweedse voetballers zochten in de eerste helft naar de openingstreffer en waren met een kopbal van Robin Quaison daar dichtbij. Doelman David De Gea reddde echter goed. Vlak na rust kwam Zweden toch op 1-0. De Gea kon eerst nog

redding brengen op de inzet van Marcus Berg en de rebound van Emil Forsberg. De derde inzet van opnieuw Berg was wel raak. De Gea moest zich kort na de treffer geblesseerd laten vervangen. Spanje was met een kopbal van Gerard dicht bij de 1-1.

De agressie die bondscoach Robert Moreno na het gelijkspel tegen Noorwegen had geëist, was er echter nauwelijks. Rodrigo verlengde een schot in blessuretijd en leidde Spanje daarmee naar het EK. Roemenië blijft door het gelijkspel tegen Noorwegen derde in de groep. De Roemenen leken in Boekarest lang op weg naar de zege na een doelpunt van Alexandru Mitrita. George Puscas had in de tweede helft nog een strafschop gemist voor Roemenië.

Alexander Sørloth kopte echter in blessuretijd de 1-1 binnen en zorgde ervoor dat zelfs de Noren een heel kleine kans houden om het EK te halen. De Noren hadden afgelopen zaterdag ook al in blessuretijd een late gelijkmaker gescoord tegen Spanje.

De Roemenen hebben met 14 punten een punt minder dan Zweden. Noorwegen volgt met 11 punten. Roemenië speelt in november thuis tegen Zweden en daarna nog uit bij Spanje.

Olympische marathon mogelijk naar Saporro

TOKIO — Het Internationaal Olympisch Comité (IOC) speelt met de gedachte de marathon en het snelwandelen tijdens de Spelen van Tokio te verplaatsen naar Saporro. In de stad, waar in 1972 de Winterspelen werden afgewerkt, is het in de zomer gemiddeld 5 tot 6 graden koeler dan in de 800 kilometer zuidelijker gelegen hoofdstad van Japan.

Het IOC besloot in april van dit jaar nog dat de olympische marathon al om 6.00 uur in Tokio van start moest

gaan. De snelwandelaars zouden om 5.30 uur aan hun race over 50 kilometer beginnen. Een werkgroep van het IOC vindt het nu verstandiger om beide evenementen naar Saporro te verplaatsen. De internationale atletiekunie is van het voorstel op de

hoogte gebracht. Een definitief besluit wordt volgend jaar verwacht. Het is in augustus gemiddeld 31 graden in Tokio. De luchtvochtigheid ligt daar veel hoger dan in Saporro, waar ook minder gevaar voor smog is.

La Liga wil Barça - Real in Madrid spelen

BARCELONA — La Liga, de Spaanse voetbalcompetitie, heeft de Spaanse voetbalfederatie gevraagd de naderende editie van El Clásico te verplaatsen van Barcelona naar Madrid.

De wedstrijd FC Barcelona - Real Madrid staat gepland op zaterdag 26 oktober in Camp Nou, maar vanwege verwachte protesten van de Catalanen en de politieke spanningen in Barcelona heeft La Liga gevraagd de twee competitiewedstrijden om te draaien.

Als er gehoor wordt gegeven aan het verzoek wordt El Clásico van 1 maart, die nu nog in het stadion van Real gepland staat, in Barcelona gespeeld.

Finland zet grote stap richting 1e EK

TURKU — Finland heeft een grote stap gezet richting plaatsing voor het EK van volgend jaar. De Finnen wonnen in eigen huis met 3-0 van concurrent Armenië en daardoor is de eerste deelname ooit aan een Europees eindtoernooi dichtbij.

Fredrik Jensen, voormalig speler van FC Twente, maakt na een halfuur de 1-0. Spits Teemu Pukki uitkomend voor Premier

Teamsprinters verdedigen titel op EK baan

APELDOORN — Op de openingsdag van de EK baanwielrennen in Apeldoorn komen vandaag meteen de boegbeelden van de Nederlandse ploeg in actie. De teamsprint staat op het programma in Omnisport, het onderdeel waarop Nederland bij de mannen de afgelopen jaren vrijwel onklopbaar is gebleken.

Op hun nieuwe fietsen – Koga onthult zaterdag pas de naam – rijden drie renners van het viertal Roy van den Berg, Harrie Lavreysen, Jeffrey Hoogland en Matthijs Büchli de kwalificaties. Later gaat het verder met de eerste ronde en de fina-

les, waarbij sprintcoach Hugo Haak opnieuw met zijn samenstelling kan schuiven. Het is steeds puzzelen voor de oud-renner, die op de Spelen in Tokio normaal gesproken maar drie man bij zich heeft tenzij de wielerbond KNWU een plek in

de wegploeg vrijhoudt voor een baanrenner. De Nederlandse teamsprinters zijn de titelverdediger in Apeldoorn. De afgelopen twee jaar veroverden ze ook de wereldtitel.

Ook de vrouwen komen in actie, met Kyra Lamberink, Shanne Braspenninx en Steffie van der Peet. Lamberink en Braspenninx misten vorig jaar in Glasgow het brons. Op het onderdeel scratch verdedigt Kirsten Wild haar titel.

Bulgaarse politie pakt racistische fans op

SOFIA — De Bulgaarse politie heeft zes voetbalfans gearresteerd. Zij zouden deel hebben uitgemaakt van een groep die zich maandag misdroeg tijdens een thuisduel met Engeland in de EK-kwalificatie.

Bulgaarse fans maakten apengeluiden als donkere Engelse spelers aan de bal waren en lieten herhaalde-

lijk racistische spreekwoorden horen. Enkele supporters brachten de Hitlergroet. Het duel werd tweemaal stilge-

legd. De Bulgaarse politie verwacht op korte termijn meerdere arrestaties te verrichten.

De UEFA opende maandag al een tuchtprocedure tegen de Bulgaarse voetbalbond. Engeland won het uitduel met 6-0.

Froome: Praten over rentree is al overwinning

Foto: Shutterstock

Chris Froome is na een zware val in juni op de weg terug.

PARIJS — Chris Froome begaf zich nog wat moeizaam door het Palais des Congrès waar gisteren het routeschema van de Ronde van Frankrijk van volgend jaar werd gepresenteerd.

De viervoudig Tourwinnaar herstelt van een zware val in juni, maar keek toch met enige hoop vooruit op een rentree op niveau. “De afgelopen maanden waren de zwaarste periode uit mijn loopbaan. De Tour moeten

bekijken vanuit een rolstoel was verschrikkelijk”, vertelde de Brit van Team Ineos voor de camera van de NOS. Froome (34) loopt pas tien dagen zonder krukken en moet eind deze maand nog een keer naar het ziekenhuis om een stalen plaat uit zijn heup te laten verwijderen. “Dat ik weer op mijn benen sta, is een grote overwinning. Net als het feit dat we nu praten over een mogelijke terugkeer in de Tour. Ik ben zeer gemotiveerd, maar we moeten nog wel zien of ik

mijn oude niveau weer kan halen. Het antwoord daarop hoop ik de komende maanden te krijgen.” Het gepresenteerde routeschema had indruk gemaakt op de Brit. “Het is heftig, ik denk dat dit de zwaarste Tour is die ik de afgelopen vijf, zes jaar heb gezien. Het zal een spannende strijd worden, hopelijk net zo boeiend als dit jaar.” In zijn rolstoel zag Froome afgelopen zomer zijn jonge Colombiaanse ploeggenoot Egan Bernal de Tour winnen.

Zarco rijdt rest van seizoen voor Honda

PARIJS — De Franse motorcoureur Johann Zarco rijdt de laatste drie races van de MotoGP van dit seizoen voor LCR Honda. Hij vervangt Takaaki Nakagami, de Japanner die met een schouderblessure kampt.

Zarco startte het seizoen voor KTM, waar hij geen indruk maakte. Het Oostenrijkse fabrieksteam maakte vorige maand bekend dat de Fransman ondanks een doorlopend con-

tract mag vertrekken. Hij kwam sindsdien niet meer in actie. Zarco veroverde in 2015 en 2016 de wereldtitel in de Moto2, waarna hij overstapte naar de koningsklasse MotoGP. De Fransman eindigde daarin in twee jaar bij Yamaha zes keer op het podium en veroverde vier keer poleposition. De overstap naar KTM leverde hem geen succes op. Hij staat achtste in het WK-klassment, met slechts 27 punten. Teamgenoot Pol Espargaro uit Spanje is de nummer elf met 80 punten.

Concurrente Bertens voorkomt uitschakeling

Foto: AFP

MOSKOU — Belinda Bencic heeft op het WTA-toernooi van Moskou vroege uitschakeling ternauwernood kunnen afwenden. De Zwitserse, concurrente van Kiki Bertens in de strijd om een ticket voor de WTA Finals, knokte zich in de tweede ronde in drie sets langs de Sloveense Polona Herczeg: 1-6, 6-3 en 6-4. Bencic maakte in de derde set een 3-0-achterstand ongedaan. Dat zag ook Bertens, die met haar tijdelijke coach Elise Tamaëla op de tribune zat. Bertens staat op de jaarranglijst op de negende plaats, Bencic staat een plekje lager. Alleen de beste acht tennissers mogen naar de Finals, later dit jaar in het Chinese Shenzhen. Het is twijfelachtig of de nummer acht van de jaarranking, Serena Williams, in actie wil komen in Shenzhen. De Amerikaanse speelde sinds de US Open geen partij meer.